

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-21

Diarienummer 0323/21

Handläggare

Linnea Nilsson

Telefon: 031-368 36 84

E-post: linnea.nilsson@kultur.goteborg.se

Hanna Grimgard

E-post: hanna.grimgard@kultur.goteborg.se

Redovisning av uppdrag - Behovskartläggning av allaktivitetshus

Förslag till beslut

I kulturnämnden

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppdraget att i samarbete med berörda nämnder kartlägga behov av allaktivitetshus.
2. Kulturnämnden hemställer till kommunfullmäktige att förklara uppdraget att i samarbete med berörda nämnder kartlägga behov av allaktivitetshus som fullgjort (KF 2021-12-09 § 27).

Sammanfattning

Kulturnämnden har fått i uppdrag från kommunfullmäktige att i samarbete med berörda nämnder kartlägga behov av allaktivitetshus (KF 2021-12-09 § 27). I uppdraget ingick även att se över förutsättningar och möjligheter till genomförande. Möjligheter inom stadens befintliga lokalbestånd skulle i första hand beaktas inklusive ett bättre nyttjande av befintliga lokaler över hela dygnet. I kartläggningen har förvaltningen genomfört intervjuer med berörda förvaltningar och kommunala bostadsbolag samt tagit del av olika kunskapsunderlag, såsom behovsanalyser och lokala utvecklingsprogram framtagna av socialförvaltningarna.

Resultatet av kartläggningen visar att det finns områden i staden med behov av fler mötesplatser och mer samhällsservice, behov som skulle kunna tillgodoses till viss del i ett allaktivitetshus. Idag finns vissa liknande insatser som drivs av staden och bostadsbolagen som är en del av allmännyttan, till exempel i form av aktivitetshus. En svårighet i utredningen har varit att det inte finns en entydig definition av begreppet allaktivitetshus. För att kunna särskilja vad ett allaktivitetshus innebär i relation till befintliga verksamheter i staden behöver en tydligare avgränsning och syftesformulering tas fram. Detta kommer också tydliggöra vilken nämnd eller vilket bolag som har bäst förutsättningar att driva ett allaktivitetshus som möter det tilltänkta syftet. Eftersom målgruppen är boende i närområdet och verksamheten i stor utsträckning syftar till att vara självorganiserande behöver ett fortsatt arbete ha tydlig utgångspunkt i de lokala behoven och förutsättningarna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Vid ett eventuellt etablerande av allaktivitetshus finns det flera faktorer som påverkar vilka ekonomiska konsekvenser projektet kan medföra. Det behövs därför en tydligare definition och uppdragsbeskrivning om vad som förväntas i det fortsatta arbetet kring allaktivitetshus för att kunna göra en användbar uppskattning av kostnaderna. Det handlar om frågor som driftsform, organisering, huruvida befintliga eller nya lokaler nyttjas, var de i så fall är belägna och omfattningen av stadens involvering i form av personella resurser. Lokal- och personalkostnader väntas utgöra de största kostnaderna. Det behöver också finnas en framförhållning i planeringen så att arbetet har finansiering över tid, oavsett vilken nämnd eller vilket bolag som uppdras att ansvara för driften av allaktivitetshusen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Kulturförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Inrättande av allaktivitetshus bedöms ha en positiv inverkan på befolkningen och civilsamhället i dess närområde och även potentiellt längre bort beroende på lokalens storlek och användningskapacitet. Allaktivitetshusen har potential att bli en generationsöverskridande mötesplats för både spontana och regelbundna möten. Att ett allaktivitetshus drivs i kommunal regi bedöms upplevas som en trygghet för personerna som vill nyttja lokalerna och innebär ett ökat möjliggörande för projekt och aktiviteter som annars kan vara svåra att realisera på grund av lokalfrågan.

Allaktivitetshus definieras ofta som en form av deltagardrivna mötesplatser, där invånarnas inflytande alltså är betydligt högre än i traditionell programverksamhet. Invånarna ska ha möjlighet att själva påverka vilka aktiviteter som erbjuds i allaktivitetshuset, något som går i linje med mål knutna till mänskliga rättigheter och social hållbarhet på lokal, regional, nationell och internationell nivå. På lokal nivå knyter uppdraget väl an med arbetet som bedrivs inom Jämlik stad. Två av de målområden som lyfts fram i Göteborgs stads jämlikhetsarbete och jämlikhetsplan handlar om att skapa hållbara och jämlika livsmiljöer samt att skapa förutsättningar för delaktighet, tillit och inflytande, mål som bedöms gå i linje med utformandet av allaktivitetshus. I deltagardriven verksamhet är det viktigt att ta hänsyn till vilka röster som kommer till tals. Även om en aktivitet eller insats är efterfrågad behöver inte det nödvändigtvis innebära att behovet av just desamma är störst. Resursstarka grupper kan ha bättre förutsättningar för inflytande, till exempel till följd av en större språkkunnighet eller huruvida synpunkter kommer från representanter från stora föreningar snarare än oorganiserade individer. En annan aspekt kopplat till frågan om deltagardrivna verksamheter är att det kan finnas grupper som inte är intresserade av att själva driva frågor och aktiviteter. Äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen har inom ramen för denna kartläggning påtalat att många inom gruppen äldre föredrar ett fastställt programutbud.

Som förslaget ser ut i nuvarande form finns det ingen tydlig målgrupp för allaktivitetshusen, utan de syftar att komma hela lokalbefolkningen till gagn oavsett åldersskikt eller samhällsgrupp i övrigt. I och med att det finns många olika lokala

verksamheter och mötesplatser i staden idag som riktar sig till olika målgrupper är det viktigt att noggrant se över de särskilda förutsättningar och behov som finns i de områden som pekas ut som aktuella för allaktivitetshus. Detta kommer hjälpa till att säkerställa att rätt typ av lokaler används för de specifika behov som finns i området.

Bilagor

1. Behovskartläggning av allaktivitetshus i Göteborg.
2. Protokollsutdrag KF 2021-12-09 § 27.

Expedieras till

Kommunfullmäktige.

Ärendet

Kulturförvaltningen har på uppdrag av kommunfullmäktige kartlagt behovet av allaktivitetshus i staden. Arbetet redovisas i bilagan *Behovskartläggning av allaktivitetshus i Göteborg* samt i detta tjänsteutlåtande.

Beskrivning av ärendet

En motion lades under våren 2021 fram av Daniel Bernmar (V) om att bygga ut allaktivitetshus. I motionen föreslogs att kulturnämnden skulle få i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder och bolag utreda hur behovet av allaktivitetsarenor i Biskopsgården kan tillgodoses. Dessutom föreslogs i motionen att kulturnämnden i samarbete med berörda nämnder skulle kartlägga behovet av allaktivitetshus där innehållet utformas av invånarna och föreslå minst två platser för nya allaktivitetshus. I motionen beskrevs att Sjumilahallen i Biskopsgården, som invigdes för cirka 10 år sedan, inte motsvarat de förväntningar på ett allaktivitetshus som engagerade invånare uttryckt behov av. Motionen lyfte fram ett ouppfyllt behov av lokaler från lokalt föreningsliv. Det framhölls i motionen även en brist på mötesplatser för lokal organisering och kulturevenemang i många av Göteborgs utsatta områden och att en kartläggning kan visa på vilka behov som finns på vilka platser.

Kommunstyrelsen översände motionen på remiss till socialnämnden Hisingen, idrotts- och föreningsnämnden samt kulturnämnden för yttrande senast 30 juni 2021. Samtliga nämnder tillstyrkte motionen. Idrotts- och föreningsnämnden lyfte att ett samordnat arbete med att utreda behov, förutsättningar och möjligheter för mötesplatser är en förutsättning för att möta medborgarnas önskemål på ett sammanhållet sätt.

Socialnämnden Hisingen betonade vikten av en kartläggning och att etablering av allaktivitetshus med fördel görs i samverkan med lokala aktörer, så som bostadsbolag och medborgarkontor för att dels säkerställa en långsiktig drift, dels undvika parallella spår i lokala pågående processer som angränsar till uppdraget. Socialnämnden Hisingen ansåg inte att antalet allaktivitetshus behöver fastställas innan kartläggning av behovet genomförts. Kulturnämnden lyfte i sitt remissvar att en utredning av allaktivitetshus i Biskopsgården och kartläggning av behov av allaktivitetshus i andra delar av staden kan utgöra ett första steg i en mer jämlik tillgång till mötesplatser och arenor för att ta del av och delta i kultur. Nämnden ville också betona vikten av att identifiera och bygga på redan pågående arbete, kunskap och samverkan för att kunna urskilja rätt prioriteringar.

Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2021 föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen (KS 2021-10-13 § 784). Ärendet hanterades åter i kommunfullmäktige i december 2021 då kommunfullmäktige beslutade att bifalla ett yrkande från D i kommunstyrelsen om att kulturnämnden ges i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder kartlägga behov av allaktivitetshus. Kommunfullmäktige beslutade även att den av Daniel Bernmar väckta motionen i övrigt anses besvarad (KF 2021-12-09 § 27). I motiveringen till det yrkande som bifölls i kommunfullmäktige framgår att det utöver behovet av allaktivitetshus också utreds förutsättningar och möjligheter för genomförande. Enligt motiveringen ska möjligheter i stadens befintliga lokalbestånd i första hand beaktas inklusive att bättre nyttja befintliga lokaler över hela dygnet.

Definition av allaktivitetshus

Det finns ingen enhetlighet eller samsyn om den exakta definitionen av ett allaktivitetshus, vilket märks i de olika former av allaktivitetshus som bedrivs på olika platser i landet. Ett allaktivitetshus är något annat än ett traditionellt kulturhus eller bibliotek där kommunen har ett betydligt större ansvar för och inflytande över öppettider, bemanning och innehåll. Målgruppens önskemål och behov är tongivande för vilka aktiviteter som bedrivs. Det som många gånger efterfrågas är en lokal, där det offentliga står för det juridiska ansvaret och hyreskontraktet utan övrig inblandning kring verksamhetens innehåll. Det offentliga antar snarare rollen som möjliggörare och planerar för ett långsiktigt hållbart erbjudande med låga trösklar som svarar mot invånarnas behov av lokala mötesplatser oavsett ålder och inriktning. I ett allaktivitetshus är innehållet föränderligt och beslutas genom demokratiska processer där alla berörda har inflytande. Hur stor plats ansvariga aktörer tar i ett allaktivitetshus kan variera och det finns inte heller någon tydlig standard för hur mycket inflytande invånarna ska ha och på vilket sätt delaktigheten ska ske. Ofta bedrivs verksamheterna i nära samverkan mellan olika aktörer, så som lokala föreningar och bostadsbolag. I vissa fall kan allaktivitetshuset vara en fysisk byggnad som bara nyttjas i just det syftet, i andra fall kan en samnyttjan av lokaler ske där allaktivitetshuset bedrivs under vissa tider eller dagar i exempelvis idrottshallar eller skolor när ordinarie verksamhet är stängd.

Konsekvenser av definitionen av allaktivitetshus

Då begreppet allaktivitetshus inte är tydligt definierat och allmänt vedertaget ger det effekter på utredningen och behovskartläggningen. Till exempel kommer en definition av allaktivitetshus där kommunen till största del fungerar som en lokalförmedlingstjänst för föreningar vara väsensskild från ett upplägg där kommunen är en aktiv part i samordnandet av aktiviteter, finns tillgänglig i allaktivitetshuset och kan bidra med samhällsservice och liknande. Att bara ställa frågan om det finns behov av allaktivitetshus kan därmed ge olika svar beroende på hur begreppet definieras. För att kunna hantera detta inom ramen för utredningen har en bred ansats och definition av begreppet använts. Genom att inte från början avgränsa vilka behov som ett allaktivitetshus väntas tillgodose och inte detaljera i för stor utsträckning hur ett möjligt upplägg skulle kunna se ut har tanken varit att försöka fånga upp så många behov av varierande slag som möjligt. Dessa olika skildringar av behovet bedöms i sin tur kunna vara till hjälp i hur staden sedan går vidare i sitt arbete med att definiera och skapa ett lämpligt upplägg för arbetet med allaktivitetshus eller andra insatser. Medan vissa av de behov som lyfts fram skulle kunna tillgodoses av ett allaktivitetshus är det inte nödvändigtvis så att etablerandet av allaktivitetshus utgör en universallösning, då det finns en bredd och variation i stadens samhällsutmaningar.

Behovskartläggningen

Genomförande av kartläggningen

Behovskartläggningen av allaktivitetshus i Göteborg har utgått från stadens geografiska områden. Detta beror på att det inte finns någon specifik målgrupp för allaktivitetshusen, utan de är i första hand till för boende i närområdet. Intervjuer har genomförts med avdelningschefer, enhetschefer, utvecklingsledare och verksamhetsutvecklare med inriktning på utvecklings- och välfärdsfrågor på de fyra socialförvaltningarna, kulturförvaltningen, idrotts- och föreningsförvaltningen, demokrati- och

medborgarservice, äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen, grundskoleförvaltningen, förvaltningen för funktionsstöd och stadsledningskontoret. Intervjuer har även genomförts med utvecklingschefer och utvecklingsledare på Bostadsbolaget, Familjebostäder och Poseidon kopplade till områdena Hisingen, Backa, Biskopsgården, Tynnered, Frölunda, Bergsjön, Hammarkullen och Rannebergen. Intervjuerna med socialförvaltningarna bedöms utgöra det mest relevanta underlaget i behovskartläggningen, i och med deras fördjupade kännedom om befolkningen i sina respektive stadsområden i staden. Utöver de 19 intervjuer med förvaltningar och bolag som genomförts under kartläggningen har även andra kunskapsunderlag använts, framför allt behovsanalyser av livsvillkor och hälsa i olika stadsområden samt lokala utvecklingsprogram (LUP). Dessa underlag har tidigare tagits fram av socialförvaltningarna inom ramen för deras folkhälsöarbete.

Resultat av behovskartläggningen

Resultatet från behovskartläggningen redovisas i sin helhet i bilagan *Behovskartläggning av allaktivitetshus i Göteborg*. Sammanfattningsvis visar behovskartläggningen att det finns ett behov av mötesplatser och samhällsservice i stora delar av staden. Vissa områden i staden bedöms ha ett större behov, antingen på grund av att områdena är socioekonomiskt utsatta eller på grund av att det finns en generell brist på mötesplatser och samhällsinsatser där. Ett exempel på det sistnämnda är Kallebäck, där all form av samhällsservice saknas. Området är dock inte socioekonomiskt utsatt, utan befolkningens livsvillkor är generellt goda.

Områdena Brunnsbo, Tynnered, Rannebergen och Hjällbo beskrivs som eftersatta med en brist på samhällsservice, mötesplatser och fritidsverksamhet samt en hög grad av socioekonomisk utsatthet i jämförelse med hela staden. Även Kortedala har liknande problematik men är inte lika socioekonomiskt utsatt. Biskopsgården, Frölunda torg och Bergsjön pekas ut som socioekonomiskt utsatta områden med ett stort behov av mötesplatser och samhällsservice. I dessa områden bedrivs dock en hel del insatser från staden men behoven bedöms ändå vara större än vad som kan tillgodoses av befintliga initiativ. Hur behoven kan mötas skiljer sig åt mellan olika områden, främst med hänsyn till utbudet av lokaler. I nordöstra Göteborg är behovet av lokaler inte särskilt stort, däremot upplevs det finnas en brist på verksamhet och samordning. I sydvästra Göteborg finns ett starkt engagemang från lokalbefolkningen men på grund av brist på lokaler rinner initiativ ofta ut i sanden.

I de intervjuer som har genomförts med förvaltningar och bostadsbolag har många mer generella behov och perspektiv lyfts fram. Ett av de mest återkommande medskicken handlar om behovet av sammanhållande personal i allaktivitetshuset, det vill säga att det finns minst en koordinator eller samordnare för verksamheten. Vidare understryker många förvaltningar behovet av tillräckliga ekonomiska anslag som säkerställer en hållbar drift över tid. Detta blir en del i det förtroendeskapande arbetet, då det behöver finnas en tydlig politisk prioritering och långsiktighet i insatserna. Slutligen lyfts behovet av att lokalerna i fråga är flexibla och därmed kan nyttjas på olika sätt utifrån invånarnas efterfrågan. Även om en och samma lokal inte kommer kunna nyttjas på ett oändligt antal sätt finns mer eller mindre flexibla lokaler. Flexibla lokaler ökar också hållbarheten i insatsen eftersom behov och efterfrågan kan komma att förändras över tid.

Förvaltningens bedömning och förslag

Då det inte finns en tydlig målgrupp för allaktivitetshusen utan det är den lokala befolkningen som väntas nyttja allaktivitetshuset oavsett åldersskikt eller samhällsgrupp i övrigt finns ett behov av att tydligt överväga och definiera syftet med allaktivitetshusen. En tydlig vision och uppdragsbeskrivning kommer att minska risken att inriktningen på allaktivitetshusen begränsas till en viss målgrupp eller vissa aktiviteter, så som erfarenheterna från Sjumilahallen i Biskopsgården vittnar om. Värt att överväga är risken i att lägga driftsansvaret hos en facknämnd så som idrotts- och föreningsnämnden eller kulturnämnden, då det kan innebära att allaktivitetshusen får karaktär mer av en idrottshall eller ett kulturhus utifrån respektive nämnds allmänna uppdrag och erfarenheter från sina övriga verksamheter. Det behöver alltså tydligt definieras vad allaktivitetshuset ska vara som skiljer sig åt eller är tänkt att komplettera befintliga verksamheter så som till exempel kulturhus, mötesplatser inom äldre- samt vård och omsorg eller projekt som Skola som arena.

För att säkerställa att allaktivitetshusets utformande går i linje med dess syfte bör ansvaret ligga hos en nämnd vars kunskap är mest relevant utifrån uppdraget. Huruvida allaktivitetshusen framför allt syftar till att främja folkhälsa, delaktighet och inflytande, trygghet, social isolering eller utsatthet, samhällsservice, meningsfull fritid, kulturutövande eller idrottsutövande har påverkan på vilken nämnd som har bäst förutsättningar att ta sig an uppdraget. Det ses som en fördel att allaktivitetshusen kan utvecklas organiskt och nära invånarna, med utgångspunkt i de lokala behoven och önskemålen. Det bedöms också fördelaktigt att så långt det är möjligt bygga på och utveckla påbörjat arbete snarare än att skapa nya initiativ fränkopplat befintliga verksamheter. Eftersom flera av de intervjuade bostadsbolagen har visat intresse av att samarbeta och även har ett uppdrag som går i linje med insatsen ses det också som en fördel att involvera dessa i arbetet, till exempel i liknande form som samarbetet mellan socialförvaltningen Nordost och Familjebostäder i fråga om aktivitetshuset i Hammarkullen.

Då lokala förutsättningar och behov hos invånare skiljer sig åt i olika geografiska områden bör områden som kan vara aktuella för ett allaktivitetshus fastställas innan lämpliga lokaler utpekade. Eftersom allaktivitetshus syftar till att vara en deltagardriven och självorganiserad verksamhet, där staden främst har en möjliggörande roll, behöver det också finnas ett starkt och vitalt föreningsliv i området det etableras. Om det inte finns ett civilsamhälle som möter upp och engagerar sig finns en risk att verksamheten inte kommer att nyttjas på det sätt som staden hade önskat. I samband med detta bör också angränsande verksamheter med liknande uppdrag identifieras för att säkerställa att kommunen inte initierar och omedvetet konkurrerar ut befintliga verksamheter. Då allaktivitetshusen förväntas arbeta mot en bred målgrupp och inte ha en särskild verksamhetsinriktning blir det aktuellt att involvera flera förvaltningar i arbetets planering och upplägg. Olika förvaltningar har spetskompetens inom sina respektive verksamheter eller arbetar mot specifika målgrupper. Att ta vara på denna kompetens är viktigt för att locka en bred målgrupp och kunna tillgodose olika typer av behov.

I ett eventuellt fortsatt arbete bör allaktivitetshusens definition och syfte preciseras, inte minst i syfte att särskilja dem från andra verksamheter. Ett otydligt syfte riskerar att skapa osäkerhet såväl initialt som på lång sikt. Beslut om driftsansvar behöver också fastställas, något som kan komma att präglade allaktivitetshusens utformande med utgångspunkt i

organisation, kunskap och tidigare erfarenheter. Vidare behöver geografiska områden där ett allaktivitetshus ska etableras pekas ut, detta för att kunna göra en djupare kartläggning av vilka lokala behov och förutsättningar som råder i det enskilda området. Olika upplägg för genomförande och olika typer av lokaler kan komma att vara mest lämpliga i olika områden. I samband med detta bör också verksamheter med liknande uppdrag kartläggas för att säkerställa att allaktivitetshuset blir en kompletterande, snarare än konkurrerande, insats. När de geografiska områdena fastställts behöver lokalbefolkningen och civilsamhället involveras för att säkerställa en förankring och hållbarhet i insatsen. Övervägande av dessa frågor är nödvändigt för att ett eventuellt allaktivitetshus ska ha förutsättningar för att bli en generationsöverskridande mötesplats med låga trösklar och högt medborgarinflytande, som möter behoven av såväl fler lokaler att verka i som en meningsfull fritid för lokalbefolkningen.

Kulturförvaltningens förslag är att kulturnämnden godkänner redovisningen av uppdraget om att kartlägga behov av allaktivitetshus samt att hemställa till kommunfullmäktige att förklara uppdraget fullgjort.

GÖTEBORGS STADS KULTURFÖRVALTNING

Anna Rosengren

Sofia Lubian

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Stab, kultur och samhällsutveckling

Behovskartläggning av allaktivitetshus i Göteborg

Innehåll

1	Inledning.....	4
1.1	Uppdraget.....	4
1.2	Målgrupp.....	4
1.3	Allaktivitetshus	5
1.3.1	Definition.....	5
1.3.2	Konsekvenser av definition	6
1.3.3	Liknande projekt lokalt	6
1.3.4	Liknande projekt nationellt	8
1.4	Koppling till styrande dokument	9
1.4.1	Översiktsplan för Göteborg	9
1.4.2	Jämlik stad.....	10
2	Uppdragets utförande	12
2.1	Utgångspunkter	12
2.2	Tillvägagångssätt.....	12
3	Resultat	15
3.1	Generella behov i staden	15
3.1.1	Bibliotek och kulturhus.....	15
3.1.2	Det fria kulturlivet.....	15
3.1.3	Äldre och seniorer.....	16
3.1.4	Demokrati och medborgarservice	16
3.1.5	Idrotts- och föreningslivet.....	17
3.1.6	Barn och unga	17
3.1.7	Funktionsstöd	18
3.2	Geografiska behov i staden	19
3.2.1	Stadsområde Centrum.....	20
3.2.2	Stadsområde Hisingen.....	22
3.2.3	Stadsområde Nordost.....	26
3.2.4	Stadsområde Sydväst.....	31
4	Möjligheter till genomförande	36
4.1	Samnyttjan och samlokalisering.....	36
4.1.1	Skola som arena.....	37
4.1.2	Kulturhus och idrottshallar	38
4.2	Samarbete med bostadsbolagen	39
4.3	Nybyggnation av lokaler.....	40

4.4	Driftsansvar	41
4.4.1	Socialnämnderna.....	42
4.4.2	Idrotts- och föreningsnämnden och kulturnämnden .	42
4.4.3	Nämnden för demokrati och medborgarservice.....	44
4.4.4	Grundskolenämnden	45
4.4.5	Kommunala bostadsbolag	45
4.4.6	IOP-avtal.....	46
5	Slutsatser	46
	Källförteckning.....	51

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Kommunfullmäktige beslutade i december 2021 att ge kulturnämnden i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder kartlägga behovet av allaktivitetshus (KF 2021-12-09 § 27). Bakgrunden till uppdraget är en motion från Daniel Bernmar (V) om att bygga allaktivitetshus i staden. I motionen lyftes särskilt Biskopsgården fram som ett område med brist på både samhällsservice och mötesplatser för lokal organisering och kulturutövande. I motionen beskrevs situationen kring Sjumilahallen i Biskopsgården som invigdes för cirka tio år sedan och som inte motsvarat de förväntningar på ett allaktivitetshus som invånare uttryckt behov av. Sjumilahallen har snarare kommit att bli en idrottshall.

Efter en remissrunda där socialnämnden Hisingen, kulturnämnden och idrotts- och föreningsnämnden tillstyrkte motionen beslutade kommunfullmäktige att kartlägga behovet av allaktivitetshus i staden utan att peka ut särskilda områden eller fastställa ett visst antal allaktivitetshus som ska etableras. I motiveringen till det yrkande som bifölls i kommunfullmäktige framgick även att förutsättningar och möjligheter för ett genomförande ska utredas. Ett primärt fokus skulle enligt yrkandet läggas på stadens befintliga lokalbestånd med ett bättre nyttjande av befintliga lokaler.

Uppdraget består således av två delar; en kartläggning av invånarnas behov av allaktivitetshus och en utredning av förutsättningar och möjligheter till genomförande. I frågan om möjligheter till genomförande diskuteras bland annat lokalfrågan och driftsansvaret.

1.2 Målgrupp

När det gäller målgrupp för allaktivitetshus finns det varken i motion eller yrkanden någon samhällsgrupp som utpekas som särskilt tilltänkt för initiativet. Den huvudsakliga målgruppen för ett allaktivitetshus bedöms framför allt vara boende i närområdet. Ett brett perspektiv har därmed antagits där samtliga invånare i respektive geografiska område står i fokus. Det speglar Göteborgs Stads förhållningssätt att vara till för samtliga göteborgare och ta hänsyn till deras skilda behov och förutsättningar. I ett brett perspektiv är det dock viktigt att lyfta de specifika behov som kan finnas i en viss grupp. Det kan till exempel handla om personer med funktionsnedsättning, annat modersmål eller som tillhör en nationell minoritet. Likaså är det viktigt att ta hänsyn både till perspektiv från föreningslivet och behoven hos invånare som inte är engagerade i någon organiserad verksamhet.

Även om ingen särskild målgrupp lyfts har det i den politiska behandlingen av ärendet funnits ett fokus på särskilt prioriterade områden, och inte minst Biskopsgården som föreslogs som plats för ett allaktivitetshus i den ursprungliga motionen. I den beslutsformulering som godkändes av kommunfullmäktige utpekades dock inget särskilt område utan samtliga områden i staden är föremål för behovskartläggningen.

Ett större allaktivitetshus bedöms innebära en större potentiell målgrupp då fler aktiviteter har möjlighet att inrymmas i lokalerna. Hur infrastruktur och förbindelser ser ut i området kan komma att påverka vilka som tar sig till allaktivitetshuset. Huruvida ett allaktivitetshus ska rikta sig till enbart närboende och därmed innebära en mötesplats för invånare där de är eller sträva efter att locka till sig personer även från andra områden är något att överväga i den framtida planeringen.

1.3 Allaktivitetshus

1.3.1 Definition

Det finns ingen enhetlighet eller samsyn om den exakta definitionen av ett allaktivitetshus, vilket kommer märkas i några exempel på olika typer av allaktivitetshus som redovisas i stycke 1.3.3 och 1.3.4. Sett till de olika upplägg som finns går det att urskilja flera tolkningar av begreppet. Följande definition har utformats med utgångspunkt i kulturnämndens tidigare remissvar på motionen om att bygga ut allaktivitetshus.

Ett allaktivitetshus är något annat än ett traditionellt kulturhus eller bibliotek där kommunen har ett betydligt större ansvar för och inflytande över öppettider, bemanning och innehåll. Målgruppens önskemål och behov är tongivande för vilka aktiviteter som bedrivs. Det som många gånger efterfrågas är en lokal, där det offentliga står för det juridiska ansvaret och hyreskontraktet utan övrig inblandning i verksamhetens innehåll. Kommunen ska snarare vara en möjliggörare som planerar för ett långsiktigt hållbart erbjudande med låga trösklar som svarar mot invånarnas behov av lokala mötesplatser oavsett ålder och inriktning. I ett allaktivitetshus är innehållet föränderligt och beslutas genom demokratiska processer där alla berörda har inflytande.

Hur stor plats ansvariga aktörer tar i ett allaktivitetshus kan variera och det finns inte heller någon fastställd norm för hur mycket inflytande invånarna ska ha och på vilket sätt delaktigheten ska ske. Ofta bedrivs verksamheterna i nära samverkan mellan olika aktörer, så som kommuner, föreningar och bostadsbolag. I vissa fall kan allaktivitetshuset vara en fysisk byggnad som bara nyttjas i just det syftet, i andra fall kan en samnyttjan av lokaler förekomma där allaktivitetshuset bedrivs i exempelvis idrottshallar eller skolor när ordinarie verksamhet är stängd. Huruvida allaktivitetshus skulle kunna fungera som ett behovsbaserat koncept snarare än en bestämd fysisk plats är något att överväga vidare. Ett

möjligt upplägg hade i så fall varit att nyttja olika typer av kommunala lokaler med utgångspunkt i vilken sorts lokal invånaren i det enskilda fallet efterfrågar.

1.3.2 Konsekvenser av definition

Då begreppet allaktivitetshus inte är tydligt definierat och allmänt vedertaget ger det effekter på utredningen och behovskartläggningen. Till exempel kommer en definition av allaktivitetshus där kommunen till största del fungerar som en lokalförmedlingstjänst för föreningar vara väsensskild från ett upplägg där kommunen är en aktiv part i samordnandet av aktiviteter, finns tillgänglig i allaktivitetshuset och kan bidra med samhällsservice och liknande. Att bara ställa frågan om det finns behov av allaktivitetshus kan därmed ge olika svar beroende på hur begreppet definieras. För att kunna hantera detta inom ramen för kartläggningen har en bred ansats och definition av begreppet använts. Genom att inte från början avgränsa vilka behov som ett allaktivitetshus väntas tillgodose och inte detaljerat beskriva hur ett möjligt upplägg skulle kunna se ut har tanken varit att försöka fånga upp så många behov av varierande slag som möjligt. Dessa olika skildringar av behovet bedöms kunna vara till hjälp i hur staden i ett senare skede kan gå vidare i sitt arbete med att definiera begrepp och syfte och därigenom skapa ett lämpligt upplägg för arbetet med allaktivitetshus eller andra liknande insatser.

1.3.3 Liknande projekt lokalt

Lokalt i Göteborg finns verksamheter som kan anses utgöra olika varianter av allaktivitetshus. Nedan redovisas ett urval för att visa på de olika upplägg de kan ha, såväl i fråga om inriktning och målgrupp som driftsform och lokaler.

Regnbågshuset

Regnbågshuset öppnade i november 2022 och är ett aktivitetshus för och av HBTQI-personer. Nämnden för demokrati och medborgarservice står för huvudmannskapet och bistår med samordnande personal. Staden står även för lokal- och driftskostnader. Regnbågshuset beskrivs som en plats för möten, engagemang, umgänge, informationsspridning och kreativt skapande.¹ Deltagande och nyttjande av byggnadens lokaler är gratis och aktiviteter anordnas av personer, grupper, föreningar och nätverk inom HBTQI-gemenskapen. Regnbågshusets utbud styrs därmed utifrån den egna målgruppens intressen, önskemål och behov. Verksamheten bedrivs i det så kallade Amerikahuset i Masthugget. I valet av lokal övervägdes både förslag från kommunfullmäktige och från målgruppen för Regnbågshuset. Demokrati och medborgarservice valde i slutändan att tillgodose

¹ Göteborgs Stad. Om Regnbågshuset. *Göteborgs Stad*.
<https://goteborg.se/wps/myportal/enhetssida/regnbagshuset/om-regnbagshuset>.

målgruppens egna önskemål om central placering, något som förklaras och motiveras utifrån den hotbild som kan förekomma mot HBTQI-personer.²

Skola som arena

Skola som arena och Lights On drivs på 20 skolor i Göteborg. Initiativen syftar till att hjälpa barn få en aktiv fritid och utjämna skillnader i barns uppväxtvillkor. Detta sker genom att öppna upp skolans lokaler för boende i området och erbjuda kostnadsfria aktiviteter innan och efter skoltid. Barnens behov är styrande för verksamheten. Skola som arena är en del av arbetet i Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026. Skolan upplevs ha legitimitet i samhället och vårdnadshavare har ofta ett stort förtroende för verksamhet som bedrivs där. Därtill är lokalerna tillgänglighetsanpassade och innebär inga extra lokalkostnader. Socialnämnderna och grundskolenämnden finansierar Skola som arena, medan Lights On finansieras av Framtidenkoncernen. Lights On är en del i Framtidens arbete för att Göteborg inte ska ha några särskilt utsatta områden 2030. Arbetssätten är desamma i både Skola som arena och Lights On. Samverkan sker här mellan olika offentliga verksamheter, näringsliv och idéburna organisationer.³

Varje Skola som arena har en koordinator eller lokal processledare som håller samman satsningen lokalt. Idag finns Skola som arena eller Lights On på fyra skolor i stadsområde Hisingen, tio i Nordost, två i Centrum och fyra i Sydväst.

Aktivitetshuset i Hammarkullen

I Hammarkullen driver Bostadsbolaget och socialförvaltningen Nordost ett 500 kvadratmeter stort aktivitetshus. Aktivitetshuset etablerades till följd av en förstudie där ett stort lokalbehov inom Hammarkullens omfattande föreningsliv framgick. Lokaler hyrs här ut till ett förmånligt pris till föreningar och privatpersoner. Inom verksamheten finns ett husråd bestående av föreningar som samverkar kring vilka gemensamma aktiviteter som planeras.

Verksamhetens mål har varit dels att skapa förutsättningar för en mer meningsfull fritid för invånare, dels att etablera en naturlig mötesplats i Hammarkullen. Aktivitetshuset bemannas av samordnare från socialförvaltningen Hisingen. Bostadsbolaget finansierar en tjänst i aktivitetshuset och socialförvaltningen ansvarar för driften.

² Göteborgs Stad. Om Regnbågshuset. *Göteborgs Stad*. <https://goteborg.se/wps/myportal/enhetssida/regnbagshuset/om-regnbagshuset>.

³ Göteborgs Stad. Skola som arena. *Göteborgs Stad*. <https://goteborg.se/wps/myportal/enhetssida/skola-som-arena>.

1.3.4 Liknande projekt nationellt

Malmö stads allaktivitetshus

I Malmö stad driver kulturförvaltningen fyra allaktivitetshus i skollokaler, där gratis aktiviteter erbjuds för såväl barn och unga som vuxna. Allaktivitetshusen håller öppet efter skoltid på eftermiddagar, kvällar och helger. På vardagsmorgnar erbjuds elever gratis frukost. Aktiviteterna som arrangeras är framtagna med hänsyn till önskemål från boende i närområdet och i samråd med skolans fritidsverksamhet och befintligt föreningsliv. Fokus har varit att ta fram aktiviteter för en bred målgrupp samt att uppmana besökarna till att testa nya aktiviteter.⁴

Syftet med allaktivitetshusen i Malmö är att motverka kriminalitet, förbättra skolresultat för barn och unga samt erbjuda ett gott utbud av fritidsaktiviteter. Malmö stad har därför valt att fokusera på socioekonomiskt utsatta områden, där det finns en hög grad av arbetslöshet, hög kriminalitet och lågt valdeltagande. Allaktivitetshusen riktar sig till samtliga boenden i närområdet och det stora utbudet av aktiviteter syftar till att locka en bred målgrupp.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (2022) har allaktivitetshusen i Malmö bidragit till ett ökat deltagande bland kvinnor och flickor samt frivilliggrupper av vuxna. För elever har skolnärvaron ökat och skolresultaten förbättrats, vilket bedöms kunna härledas till att skolvärlden upplevs som mer positiv till följd av allaktivitetshusen.⁵

Tegelbruket i Örebro

Tegelbruket är ett 8 000 kvadratmeter stort aktivitetshus i Örebro för ungdomar. Verksamheten startades av den ideella föreningen KFUM Örebro och studieförbundet Sensus, i samarbete med Örebro kommun och Örebrobostäder. Idag är Tegelbruket en egen ideell förening som drivs av KFUM och Sensus. Verksamheten finansieras av huvudmännen, externa partners, offentliga medel från bland annat Örebro kommun samt från aktörer i Tegelbruket som säljer tjänster kopplat till verksamheten.⁶

Samordnare på Tegelbruket arbetar med att fånga upp ungdomars önskemål och behov, vilket är del av underlaget i utformandet av ny programverksamhet. I lokalen ryms KFUM och Sensus själva samt andra verksamheter och aktörer som bedöms dela föreningarnas värdegrund. Många av aktiviteterna kräver ett så kallat Tegelbruket-kort som ungdomar i åldrarna 16–25 kan köpa. De får då möjligheten att både hyra lokaler och delta i arrangerade aktiviteter på Tegelbruket.

⁴ Malmö stad. Om allaktivitetshusen. *Malmö stad*. 2022. <https://malmo.se/Uppleva-och-gora/Fritidsaktiviteter/Motesplatser/Allaktivitetshusen/Om-allaktivitetshusen.html>.

⁵ Sveriges Kommuner och Regioner. Allaktivitetshusen i Malmö rymmer oändliga sociala möjligheter. SKR. 2022. <https://skr.se/skr/tjanster/lanarandeexempel/allalarandeexempel/allaktivitetshusenimalmormymmeroandligasocialamojligheter.60591.html>.

⁶ Tegelbruket. Om Tegelbruket. *Tegelbruket*. <https://www.tegelbruket.org/om-tegelbruket/>.

Cyklopen i Högdalen

Cyklopen är ett självförvaltad och brukardrivet kulturhus i Stockholm med fokus på bland annat folkbildning, musik, scen-, litterär- och ljudkonst, hantverk, odling och gemenskap. Medlemmarna fattade tidigt ett beslut om att inte ta emot några löpande bidrag från stat, kommun eller privat sektor. Bedömningen är att huset därmed har större möjligheter att inrymma experimenterade kulturyttringar och solidariska praktiker.⁷ Verksamheten finansieras i stället av frivilliga donationer och stödmedlemmar. Huset drivs genom stormöten var tredje vecka som vem som helt får delta i. Medlemskap erhålls genom att delta i stormötena i ett par månader. Parallellt finns mindre grupper för till exempel bibliotek, odling och konserter som går att delta i utan medlemskap. Verksamheten befinner sig i en fristående byggnad som byggts genom frivilliga initiativ under en treårig workshop.⁸

1.4 Koppling till styrande dokument

Det potentiella etablerandet av ett allaktivitetshus kan sättas i relation till befintliga mål och ambitioner på såväl internationell som nationell och lokal nivå. Det handlar både om allaktivitetshus som åtgärd för en meningsfull fritid och även dess ambition att vara deltagardrivet med hög grad av inflytande från besökarna. Bland de globala målen för hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030 kopplar arbetet bland annat an med mål som handlar om god hälsa och välbefinnande, minskad ojämlikhet samt hållbara städer och samhällen. Inom de nationella demokratimålen finns skrivningar om att demokratin ska vara uthållig, kännetecknas av delaktighet och jämlika möjligheter till inflytande.

Inom Göteborgs Stad lyder en av de inledande bestämmelserna som återfinns i samtliga kommunala nämnders och kommunstyrelsens reglementen i 1 kap. 5 §: "Nämnden ska aktivt arbeta med och skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som berörs av verksamheten". Att förstärka det medborgerliga inflytandet är också en insats som lyfts i stadens handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna.

Kopplingen till Göteborgs översiktsplan och arbetet inom Jämlik stad bedöms vara av särskild relevans och fördjupas i styckena nedan.

1.4.1 Översiktsplan för Göteborg

Etablerandet av allaktivitetshus i staden kan sättas i relation till Göteborgs Stads översiktsplan (ÖP). I den senaste planen har tre strategiska områden valts ut: nära, sammanhållen och robust. Det går att koppla samman

⁷ Cyklopen. Bli Stödmedlem. *Cyklopen*. <https://cyklopen.se/stodmedlem/>

⁸ Cyklopen. Om Cyklopen. *Cyklopen*. <https://cyklopen.se/detta-ar-cyklopen/om-huset/>

förslaget att etablera allaktivitetshus med målet att skapa en nära stad. Här betonas vikten av en nära och jämlik tillgång till stadens resurser. Med resurser menas bland annat skola, bibliotek, kulturhus, idrotts- och fritidsanläggningar, sjukvård och annan icke-kommersiell service. Tanken är även att fler göteborgare ska kunna få tillgång till denna samhällsservice och klara av sin vardag utan att resa allt för långt. Utifrån denna utgångspunkt behöver staden sprida ut sina resurser från centrum och stärka andra tyngdpunkter i staden.

Ett mål från översiktsplanen är att ge plats för 250 000 nya invånare genom att bygga 120 000 nya bostäder. Denna bebyggelse är förväntad i samtliga delar av staden, men i varierande mängd. Det är relevant att ha denna utveckling i åtanke då behovet av allaktivitetshus eller liknande mötesplatser kan förmodas följa det växande utbudet av bostäder. I takt med att staden växer ökar även behovet av samhällsservice. För att säkra invånarnas jämlika tillgång till stadens resurser behöver därför en utbyggnad och förtätning av samhällsservicen ske. I översiktsplanen föreslås en strävan efter samlokalisering i utbyggnad av samhällsservice för att skapa liv och rörelse och i förlängningen trygghet.⁹

1.4.2 Jämlik stad

I Göteborgs Stads program för en jämlik stad kan allaktivitetshusen kopplas an till målområdena ”skapa god start i livet och goda uppväxtvillkor”, ”skapa hållbara och jämlika livsmiljöer” och ”skapa förutsättningar för delaktighet, tillit och inflytande”.

Det första målområdet om att få en god start i livet innefattar bland annat att etablera trygga relationer till vuxna, skapa goda kamratrelationer, få möjlighet till lek och lärande samt att tillgodogöra sig en utbildning. I utformandet av allaktivitetshus finns möjlighet att skapa mötesplatser med utrymme för trygghetsskapande relationer. Här finns även potential att erbjuda unga en meningsfull fritid samt stärka deras sociala nätverk. Vidare kan allaktivitetshus docka an till det andra målområdet inom Jämlik stad om skapandet av hållbara och jämlika livsmiljöer. Det handlar bland annat om att stimulera samspel, lek och fysisk aktivitet. Det sista målområdet om att skapa förutsättningar för delaktighet, tillit och inflytande kan kopplas till den låga tröskeln till deltagande som eftersträvas i ett allaktivitetshus. En strategi inom Göteborgs Stads program för en jämlik stad är att tillhandahålla arenor för medborgardrivna mötesplatser. Tanken är att invånarna på eget initiativ ska kunna inleda fria samtal kring frågor de själva finner betydande. Det finns även ett mål om att öka invånarnas medskapande och inflytande i stadens insatser och verksamheter.

Inom ramen för arbetet med jämlik stad är även Skola som arena en aktivitet för samverkan. Med Skola som arena är syftet bland annat att öka

⁹ Göteborgs Stad. Översiktsplan för Göteborg. 2022. [Översiktsplan för Göteborg \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/oversiktsplan)

barns möjlighet till meningsfull fritid, delaktighet och stärka nätverk och sammanhang för vuxna runt barn. Ytterligare ett syfte är att skapa trygga och sociala miljöer i och runt skolor samt bidra till områdesutveckling, fungerande närmiljöer, tillit och sammanhållning.¹⁰

¹⁰ Göteborgs Stad. *Göteborgs Stads plan för en jämlik stad 2019-2022*. 2021. [Göteborgs Stads plan för en jämlik stad 2019-2022 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/goteborgs-stads-plan-for-en-jamlik-stad-2019-2022).

2 Uppdragets utförande

2.1 Utgångspunkter

I kartläggningen av invånarnas behov av allaktivitetshus har utgångspunkten varit att undersöka behoven utifrån stadens geografiska områden. Anledningen till det är att det inte finns någon specifik målgrupp för allaktivitetshusen utan att de i första hand är till för boende i närområdet. I kartläggningen är det viktigt att se till de varierande lokala förutsättningarna som finns i olika områden. Det kan till exempel vara så att en viss samhällsgrupp eller utövare av en viss aktivitet har större brist på mötesplatser i ett område, därför har frågan varit aktuell att ta hänsyn till. Det ger också en tydligare bild av hur allaktivitetshuset i det området behöver utformas för att möta de specifika behoven som finns där.

Den geografiska uppdelningen har gjorts utifrån Göteborgs Stads indelning i stadsområdena Nordost, Centrum, Sydväst och Hisingen. Indelningen skapades i samband med att stadsdelsnämnderna togs bort vid årsskiftet 2020/2021. Inom respektive stadsområde finns numera en socialnämnd som arbetar mot sitt stadsområde. De fyra stadsområdena är i sin tur uppdelade i 36 mellanområden och 96 primärområden. Invånarna i dessa områden är inte på något sätt homogena och behoven kan variera stort inom samma område. Denna avgränsning gör det dock möjligt att belysa lokala förutsättningar och har varit en naturlig ingång i samtal med stadens aktörer.

Då Göteborg är en stor stad är det inte inom ramen för den här utredningen möjligt att göra en kartläggning som noggrant granskar samtliga stadsdelars specifika förutsättningar och behov. I stället har kartläggningen skett genom dialog med berörda parter inom kommunkoncernen där förutsättningslösa frågor ställts om var det upplevs finnas störst behov av allaktivitetshus eller liknande mötesplatser. I det fall staden väljer att gå vidare med planerna på att utveckla allaktivitetshus bör en mer grundlig behovsanalys göras av de områden som bedöms aktuella för insatsen, detta i samråd med det lokala civilsamhället och invånare.

I första hand har fokus legat på hur invånarnas behov ser ut idag men det är även viktigt att ta hänsyn till hur behoven förväntas utvecklas över tid. Detta redovisas på ett översiktligt sätt utifrån uppgifter så som befolkningsprognos och utbyggnad av bostadsbestånd.

2.2 Tillvägagångssätt

Utredningen inleddes genom en kartläggning av behoven som indikerats från invånare inom kulturnämndens egna verksamhetsområden. Detta skedde genom att kontakta enhets- och avdelningschefer som bland annat arbetar med bibliotek och kulturhus och det fria kulturlivet. Därefter

kontaktades avdelningschefer med inriktning på utvecklings- och välfärdsfrågor i de fyra socialförvaltningarna, idrotts- och föreningsförvaltningen, demokrati- och medborgarservice, äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen, grundskoleförvaltningen, stadsledningskontoret, förvaltningen för funktionsstöd och Framtiden AB för intervjuer. Samtliga tillfrågade förvaltningar har deltagit i kartläggningen, främst via digitala intervjuer som varat i ungefär en timme.

Bland förvaltningarna har avdelningscheferna hänvisat till enhetschefer, utvecklingsledare och verksamhetsutvecklare som arbetat med frågorna och i vissa fall har avdelningscheferna själva deltagit på intervjuerna. Framtiden AB hänvisade i sitt svar till sina dotterbolag, och genom detta har totalt fem intervjuer med Bostadsbolaget, Familjebostäder och Poseidon genomförts. De utvecklingschefer och utvecklingsledare på bostadsbolagen som har intervjuats har arbetat mot olika geografiska områden, såsom Hisingen, Backa, Biskopsgården, Tynnered, Frölunda, Bergsjön, Hammarkullen och Rannebergen. Utöver de 19 intervjuerna som genomförts har även andra underlag använts, framför allt behovsanalyser av livsvillkor och hälsa i olika stadsområden samt lokala utvecklingsprogram (LUP). Dessa underlag har tidigare tagits fram av socialförvaltningarna inom ramen för deras folkhälsoarbete.

Intervjuerna med representanter för socialförvaltningarna bedöms utgöra det mest relevanta underlaget i behovskartläggningen, i och med deras kännedom om befolkningen i sina respektive stadsområden. Här har representanter från respektive avdelning för stadsområde, välfärd och fritid intervjuats, framför allt tjänstepersoner som arbetar med folkhälsa. Även intervjuerna med bostadsbolagen har varit relevanta i och med deras lokalkännedom inom sina distrikt. Dessa inspel har bidragit med en mer fördjupad bild av flera områden som kategoriseras som utsatta eller särskilt utsatta av polisen. Idrotts- och föreningsförvaltningen, äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen, förvaltningen för funktionsstöd, grundskoleförvaltningen, demokrati och medborgarservice och stadsledningskontoret har kommit med mer generella inspel och lyft behov som finns inom de respektive verksamheterna och målgrupperna. I de intervjuerna har fokus i större utsträckning lags på möjligheterna till genomförande.

De huvudsakliga frågeställningarna som använts i intervjuerna är:

- » Hur ser behovet av allaktivitetshus/mötesplatser i staden/stadsområdet ut? Har behov signalerats från invånarna?
- » I vilka geografiska områden upplevs det finnas ett behov?
- » Är det några särskilda grupper som efterfrågar detta?
- » Finns det särskilda önskemål om hur behovet ska tillgodoses?

Trots att det inte finns en särskild målgrupp för allaktivitetshusen bedöms det relevant att ställa frågan om det är någon särskild grupp som efterfrågar fler mötesplatser. Det har att göra med planeringen kring hur behovet bäst ska tillgodoses och för att kunna göra en relevant analys av befintliga mötesplatser och specifika lokala förutsättningar i området i fråga.

En konsekvens av det metodval som gjorts är att behovet inte undersökts direkt hos befolkningen och civilsamhället i fråga, något som skulle innebära en mer omfattande och resurskrävande utredning eftersom kartläggningen är stadsövergripande. Att involvera lokalbefolkningen hade också inneburit en risk att bygga upp förväntningar om tillskapandet av allaktivitetshus i fler geografiska områden än vad som i det initiala skedet är möjligt. Bedömningen är att lokalkännedomen hos i synnerhet socialförvaltningarna och bostadsbolagen är tillräckliga för att redogöra för de behov som finns och som har signalerats av invånare på ett övergripande plan. I det fortsatta arbetet, när områden för det fortsatta arbetet har identifierats, bör dock civilsamhället involveras i högre grad för att kunna undersöka de mer specifika lokala förutsättningar och behov som finns i de områden som identifieras som aktuella för etablerande av allaktivitetshus.

3 Resultat

3.1 Generella behov i staden

Under kartläggningen har vissa behov och perspektiv lyfts som inte är kopplade till en särskild stadsdel, men som är viktiga att ta hänsyn till i helhetsbedömningen av hur behoven i staden ser ut. Dessa redovisas i följande avsnitt.

3.1.1 Bibliotek och kulturhus

Utifrån verksamheten bibliotek och kulturhus lyfts att det behöver finnas en tydligare definition av allaktivitetshus för att särskilja hur allaktivitetshusen är tänkta att fungera i relation till kulturhusens uppdrag. Huruvida allaktivitetshus kan komma att konkurrera med eller avlasta kulturhusen beror på hur allaktivitetshusen kommer att fungera och vilken typ av verksamhet de kommer att bedriva. Kulturhusen bedöms bedriva tillräcklig kulturverksamhet i de områden där de verkar, men kan behöva marknadsföra de aktiviteter som anordnas i större utsträckning så att fler invånare kommer dit för att ta del av dem.

I biblioteken och kulturhusen upplevs det framför allt finnas ett stort behov av mer samhällsservice. Ofta vänder sig människor till biblioteken och kulturhusen med olika juridiska, administrativa eller digitala frågor, till exempel för att få hjälp med e-tjänster, utskrifter och för att översätta information. Verksamheten ser att det finns vissa brister när det gäller tillgången till kultur i staden men att det redan finns många lokaler för olika aktiviteter.

3.1.2 Det fria kulturlivet

Inom det fria kulturlivet beskrivs behoven som stora och varierande. Behoven är ständigt förekommande i kulturlivet, om än i olika kontinuitet. Vissa har långsiktiga behov av lokaler medan andra kan ha behov som sträcker sig några månader framåt. Det finns dels ett behov av platser att producera på, dels ett behov av platser att möta publik på. Här ser lokalbehoven också olika ut beroende på vilken typ av kulturyttring som sker, det kan till exempel handla om danslokaler, ateljéer eller scenlokaler i olika storlek. En viktig del i kulturlivets utveckling bedöms vara att det finns lokaler där amatörer, semiprofessionella och professionella aktörer kan mötas.

I frågan om var ett allaktivitetshus skulle kunna förläggas ser kulturförvaltningens enhet för kulturstöd att kulturutövare kommer att hitta dit där det finns lokaler att verka i till en rimlig kostnad. Om det finns platser att möta publik kommer också kulturen att hitta dit. Ett

allaktivitetshus ses också som en möjlig plats för omringresande kulturutövare som vill framföra eller genomföra en kulturyttring.

3.1.3 Äldre och seniorer

I intervjun med äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen lyfts att var fjärde göteborgare snart kommer vara över 65 år. Fler generationsöverskridande mötesplatser bedöms kunna vara en del i det trygghetsskapande arbetet. Här lyfts också vikten av att skilja på behov och efterfrågan. I vissa resursstarka områden kan det finnas en hög efterfrågan på mötesplatser, men det innebär inte att behoven där är störst. Överlag får förvaltningen inte så många förfrågningar om mötesplatser. Förvaltningen ser att det är svårast att nå de personer som saknar ekonomiska, sociala och kulturella resurser, och bedömer här att det är bättre att fokusera på programbaserade aktiviteter snarare än deltagardrivna. Staden bedöms alltså här behöva vara mer involverade och driva riktade insatser, i synnerhet i det initiala skedet av etablerandet av en ny mötesplats. Underrepresenterade grupper kan också vara svåra att nå till följd av språkbarriärer.

Äldre- samt vård och omsorgsförvaltningen lyfter att seniorer ofta önskar att verksamheterna de ska ta sig till finns i närområdet. Här ses det alltså som en fördel med mindre närliggande lokaler snarare än en större lokal som ligger längre bort. Om lokalen inte är nära behöver det vara enkelt att ta sig till den, med goda kommunikationer och flexlinjer. Även tidpunkten då aktiviteterna bedrivs bör utifrån ett seniorperspektiv inkludera dagtid. Förvaltningen anordnar mötesplatser för äldre och seniorer, men har ofta svårt att finna lokaler. De ser att ett allaktivitetshus skulle kunna vara en bra bas för deras verksamhet, vilket hade kunnat skapa fler naturliga och spontana generationsöverskridande möten.

3.1.4 Demokrati och medborgarservice

Tjänstepersoner som arbetar med de lokala medborgarkontoren ser en fördel i att samlokalisera olika kommunala verksamheter, och ser potential i att medborgarkontor med samhällsservice skulle kunna vara lokaliserade i ett allaktivitetshus. Det blir en naturlig plats för invånare att vända sig till i olika frågor. Detta bör i så fall tas hänsyn till redan i planeringen av lokalerna, så att det finns ändamålsenliga lokaler som möter de olika verksamheternas behov.

Förvaltningen för demokrati och medborgarservices arbete med etablerandet av Regnbågshuset, som kan beskrivas som ett allaktivitetshus för HBTQI-personer, har resulterat i vissa lärdomar. Ett gediget förarbete skedde inför etablerandet av Regnbågshuset, i nära samtal med civilsamhället. Här var frågan om tillit och förtroende viktig, då det länge talats om ett regnbågshus innan det faktiskt blev av. Från början var anslagen för låga för att ge utrymme både till en heltidstjänst och lokalens

omkostnader. Det är därmed viktigt att säkerställa att ekonomiska förutsättningar finns från början, annars kommer det innebära problem i den fortsatta driften eller att vissa behov behöver nedprioriteras. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice ser också ett stort behov av en projektledare eller samordnare som sätter ihop aktiviteterna och säkerställer att det finns aktiviteter på plats från början. Det finns vissa maktbalanser att ta hänsyn till och vissa föreningar är bättre på att ta plats än andra. Förvaltningen lyfter vikten av att verksamheten har en bra blandning av aktiviteter och grupper.

3.1.5 Idrotts- och föreningslivet

Idrotts- och föreningsförvaltningen ser ett generellt stort behov av idrottsanläggningar i hela staden och ser positivt på att ett allaktivitetshus kan fylla en funktion i denna bemärkelse. Det finns ett stort behov framför allt bland unga och i synnerhet i de grupper som förvaltningen har svårt att nå. Bland unga är det många som inte har hittat rätt i föreningslivet och som därför behöver stöttning och låga trösklar för deltagande.

När det gäller genomförandet av allaktivitetshus ser förvaltningen positivt på samlokalisering då det kan skapa en god synergi mellan olika verksamheter. En möjlighet kan vara att exempelvis dela personal med en annan verksamhet som allaktivitetshuset delar lokal med. I lokalen bör en bredd av aktiviteter erbjudas med hänsyn till vilka aktiviteter som är särskilt populära. Det kan vara svårt att ge plats åt vissa större, traditionella sporter såsom fotboll, då de kräver stora lokaler som inte alltid passar andra sporter. Då det finns arenor som lämpar sig bättre för de traditionella sporterna ser idrotts- och föreningsförvaltningen att skapandet av förutsättningar för andra aktiviteter kan prioriteras högre. Förvaltningen ser inte heller att ett allaktivitetshus behöver vara lämpat för elitidrott. Kampsport och dans är exempel på efterfrågade aktiviteter som är lättare att genomföra då de kräver mindre lokaler. Även möjligheten att erbjuda utrymmen för e-sport lyfts under intervjun.

När det kommer till placeringen av ett allaktivitetshus betonar idrotts- och föreningsförvaltningen vikten av trygghet. De ser att ett allaktivitetshus kan bidra positivt till känslan av trygghet genom att skapa liv och rörelse i området. När det gäller placeringen av ett allaktivitetshus är det även viktigt att tänka på att det finns trygga resvägar till och från verksamheten.

3.1.6 Barn och unga

Även om det i det enskilda uppdraget inte lyfts någon särskild målgrupp pekas ofta barn och unga som en prioriterad grupp att arbeta för. Detta framgår till exempel i arbetet inom Jämlik stad, där det första målområdet handlar om att skapa en god start i livet och goda uppväxtvillkor. Den nyligen antagna barnrättsplanen för Göteborgs Stad 2022–2024 syftar också bland annat till att öka den kommungemensamma styrningen av

barnrättsperspektivet. Barnrättsplanen har tagits fram av stadsledningskontoret i nära samverkan med ungdomsfullmäktige, där de tagit in synpunkter från barn i hela Göteborg via enkät. I barnrättsplanen understryks vikten av barns möjlighet till delaktighet och det framgår att många unga uttrycker en önskan om att själva i högre utsträckning vara med och definiera vad en värdefull fritid består av. För många i synnerhet yngre barn är det viktigt att fritidsverksamheter finns i närområdet för att slippa förflytta sig så långt, både utifrån praktiska skäl och utifrån trygghetsaspekten. Kulturskolan ser också ett behov utifrån sin verksamhet att kunna nå barn och ungdomar längre ut i områdena i stället för att nödvändigtvis förlägga all verksamhet i olika stadsdelscentrum.

Bland de något äldre ungdomarna kan det samtidigt finnas en dragningskraft i en större lokal som fungerar mer som en mötesplats och har kapacitet att erbjuda fler verksamheter. Kulturskolan lyfter att det ibland finns en efterfrågan från äldre ungdomar att kunna göra mer än vad som ryms inom kulturskolans infrastruktur. Här hade kulturskolan i så fall kunnat hänvisa till allaktivitetshus, till exempel för behov av replokaler. Idag finns Frilagret i centrala Göteborg som drivs av kulturnämnden. Mötesplatsen riktar sig till ungdomar och unga vuxna mellan 13–30 år som vill utöva kultur, driva projekt eller arrangera evenemang inom kulturområdet.

3.1.7 Funktionsstöd

Göteborgs Stad har ett uttalat mål om att staden ska funka för alla och att alla göteborgare ska ha samma möjligheter att delta i samhällslivet. Staden har tagit fram ett program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026. Frågan om tillgänglighet i lokaler lagregleras i plan- och bygglagen och i Boverkets byggregler. Bristande tillgänglighet utgör också en form av diskriminering i diskrimineringslagen. Här är det viktigt att ta hänsyn till den fysiska utformningen men även ha ett inkluderande förhållnings- och arbetssätt.

Förvaltningen för funktionsstöd bedömer det positivt att blanda olika grupper och aktiviteter. Vissa personer kan uppleva det svårt med öppna och otydliga sammanhang, något ett allaktivitetshus kan uppfattas som. I dessa fall är det viktigt att skapa trygghet genom tydliga förväntningar inför besöket, att skapa en inkluderande stämning samt att det finns personal som kan ta emot besökare personligt och lotsa in dem i verksamheten. Vidare lyfts vikten av att lokalen är genomtänkt med universella lösningar som fungerar för alla, till exempel dörrar som kan användas av personer både med och utan rullstol. Då målgruppen inte är homogen kan exempelvis personer med synnedsättning behöva en bra belysning medan en alltför skarp belysning kan upplevas stressande och ångestframkallande för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Det är därför viktigt att försöka hitta en balans i utformningen. Förvaltningen ser att det hade kunnat vara positivt att inkludera ett café i verksamheten för att kunna skapa en mötesplats där

olika grupper möts. Det bör dock inte finnas krav på konsumtion under besöket, detta för att verksamheten ska vara inkluderande oavsett individens ekonomiska förutsättningar. Många i gruppen funktionsnedsatta har sämre ekonomi än den övriga befolkningen.

En grupp som lyfts särskilt i sammanhanget är unga vuxna med funktionsnedsättning. Många aktiviteter riktar sig till barn och ungdomar och det finns strukturer för gemenskap inom ramen för skola och fritidsverksamhet. När ungdomarna blir äldre kan det bli svårare att naturligt komma in i nya sociala sammanhang, då andra ger sig ut på arbetsmarknaden, påbörjar utbildningar eller bildar familj.

3.2 Geografiska behov i staden

I avsnittet nedan redovisas de specifika behov av allaktivitetshus eller dylika mötesplatser som finns i olika geografiska områden i staden. Utgångspunkten är Göteborgs Stads fyra stadsområden med tillhörande mellan- och primärområden.

Karta över Göteborgs stads fyra stadsområden. Indelningen började användas i samband med att stadsdelsförvaltningarna upphörde vid årsskiftet 2020/2021.

3.2.1 Stadsområde Centrum

Mellanområden i stadsområde Centrum

Kålltorp-Torpa-Björkekärr, Kallebäck-Skår-Kärralund, Krokslätt-Johanneberg, Guldheden-Landala, Olivedal-Haga-Annedal-Änggården, Kungsladugård-Sanna, Majorna-Stigberget-Masthugget, Norra Centrum, Lunden-Härlanda-Överås och Olskroken-Redbergslid-Bagaregården.

Sett till befolkningsmängd utgör Centrum det största stadsområdet där en tredjedel av göteborgarna bor. Hälften av hushållen är enpersonshushåll och tre fjärdedelar av Göteborgs studentbostäder finns i området. Här är även andelen unga vuxna i åldrarna 20–35 år större än i resten av staden.¹¹ Befolkningen i stadsområdet är socioekonomiskt stark men det förekommer stora variationer inom gruppen. Den unga befolkningen och en hög koncentration av studenter gör att befolkningen i Centrum sticker ut något.

Socialförvaltningen Centrum menar att det finns en ökande mängd psykisk ohälsa inom stadsområdet som främst kan kopplas till de unga vuxna. Förvaltningen ser därför gärna att ett särskilt fokus ägnas åt denna målgrupp och deras behov. Unga vuxna faller ofta mellan stolarna i stadens olika projekt. De är för gamla för att ta del av fritidsgårdar och annan verksamhet som riktar sig till barn och unga.

Enligt socialförvaltningen Centrum finns det ett övergripande stort behov av lokaler, mötesplatser och samhällsservice i hela stadsområdet. De lyfter fram att det finns ett antal större arenor som inte är eller upplevs som tillgängliga för privatpersoner och mindre föreningar. De stora idrotts- och kulturarenorna är inte till för privatpersoner eller civilsamhället. Det finns därför ett behov av fler mindre och mer lättillgängliga lokaler snarare än större och kvalitativa arenor. Programverksamheten i stadsområdets befintliga arenor och lokaler kan även upplevas som mer tillfällig. Exempelvis erbjuder stadsbiblioteket i Centrum fristående föreläsningar och tillfälliga kurstillfällen. Det som

¹¹ Göteborgs Stad. Behovsanalys – en beskrivning av befolkningens livsvillkor och hälsa i stadsområde Centrum. 2022.

efterfrågas är förutsättningar och strukturer för mer långsiktiga aktiviteter som i förlängningen har möjligheten att bidra till relationsbyggande.

När det gäller stadsområde Centrum finns det några mellanområden som särskilts lyfts fram utifrån intervjuerna och tidigare framtagna behovsanalyser. Dessa områdens specifika förutsättningar redovisas nedan.

Kallebäck-Skår-Kärralund

Primärområdet Kallebäck sticker ut i stadsområdet, till följd av att stadsdelen saknar all form av kommunal verksamhet, samhällsservice eller övriga mötesplatser. Här finns en population som alltid behöver åka någon annanstans för att ta del av olika typer av service och verksamheter. Socialförvaltningen pekar ut Kallebäck som ett av de områden i Centrum som har störst behov av hälsofrämjande arenor både för småbarnsfamiljer, ungdomar och barn i skolåldern och i form av generationsöverskridande mötesplatser. Det är också ett område som expanderar kraftigt. Samtidigt utgör Kallebäck-Skår-Kärralund mellanområdet med lägst risk för ohälsa och lägst andel personer med låg ekonomisk standard i hela stadsområdet.¹²

Majorna-Stigberget-Masthugget, Kungsladugård-Sanna

Inom stadsområde Centrum utgör Majorna-Stigberget-Masthugget det mellanområde där näst högst andel barn bor i hushåll med låg ekonomisk standard, flest andel ensamstående föräldrar finns samt där störst andel elever är obehöriga till gymnasiet. Här är även risken för ohälsa högst i stadsområdet. Samtidigt är det här som den största andelen högutbildade föräldrar bor.¹³

Socialförvaltningen Centrum identifierar Masthugget som ett område i behov av dels generationsöverskridande mötesplatser, dels mötesplatser för ungdomar och barn i skolåldern. Även Sanna är ett område som har behov av fler mötesplatser för barn och ungdomar. Nyligen har beslut fattats om att Kungsladugårdsskolan (F-6) i Majorna ska bli en ny Skola som arena och ambitionen är att kunna locka till sig även ungdomar från Sanna.

Krokslätt-Johanneberg, Guldheden-Landala

I primärområdena Johanneberg och Guldheden finns en hög koncentration studenter och unga vuxna. Socialförvaltningen Centrums bedömning är att många lider av psykisk ohälsa och saknar sociala sammanhang. Här finns en efterfrågan av fler mötesplatser. Vissa i målgruppen söker sig idag till fritidsgårdsverksamheten som i första hand riktar sig till en yngre målgrupp, personer mellan cirka 10–20 år.

¹² Göteborgs Stad. Behovsanalys – en beskrivning av befolkningens livsvillkor och hälsa i stadsområde Centrum. 2022.

¹³ Göteborgs Stad. Behovsanalys – en beskrivning av befolkningens livsvillkor och hälsa i stadsområde Centrum. 2022.

Kålltorp-Torpa-Björkekärr

Likt mellanområdet Majorna-Stigberget-Masthugget finns det i Kålltorp-Torpa-Björkekärr i relation till övriga mellanområden i stadsområdet en hög andel barn som bor i hushåll med låg ekonomisk standard, många ensamstående föräldrar och många elever som är obehöriga till gymnasiet. Även här bor dock flest högtbildade föräldrar i stadsområdet.

Östra Torpa och Björkekärr lyfts fram som några av de områden med störst behov av hälsofrämjande arenor för småbarnsfamiljer i stadsområdet. Torpa pekas också ut som ett område i behov av mötesplatser för ungdomar och barn i skolåldern, här är dock en ny Skola som arena under utbyggnad på Torpaskolan (F-9). Torpa och Björkekärr beskrivs som områden i behov av fler generationsöverskridande mötesplatser.¹⁴

3.2.2 Stadsområde Hisingen

Mellanområden i stadsområde Hisingen

Kärra-Rödbo, Backa, Kvillebäcken, Kyrkbyn-Rambergssåden, Norra Älvstranden, Södra Torslanda, Björlanda, Tuve-Säve, Kärrdalen-Slättdamm, Östra Biskopsgården och Västra Biskopsgården.

Hisingen är ett varierande stadsområde med kust, landsbygd, mellan- och innerstad. Här bor ungefär 166 000 människor och sedan millennieskiftet har detta varit Göteborgs snabbast växande stadsområde. Inom området finns det även stora skillnader i livsvillkor och hälsa mellan de geografiska områdena och mellan olika grupper. Inom flera delar av stadsområde Hisingen finns en hög nivå av arbetslöshet, ett lågt valdeltagande samt en bristande tillit till kommunen. I området finns även en ökande psykisk ohälsa bland unga såväl som en större andel fetma bland barn. Likt i resterande delar av staden är äldre en marginaliserad grupp med en upplevd ensamhet. På Hisingen är det främst äldre och seniorer med utländsk bakgrund som är särskilt marginaliserade.¹⁵

Socialförvaltningen Hisingen bedömer att hela stadsområdet har ett stort behov av mötesplatser. Mot bakgrund av situationen som Sjumilahallen i

¹⁴ Göteborgs Stad. Behovsanalys – en beskrivning av befolkningens livsvillkor och hälsa i stadsområde Centrum. 2022.

¹⁵ Socialförvaltningen Hisingen. *Behovsanalys Hisingen 2022*. Göteborgs Stad.

Biskopsgården innebar finns det en frustration hos invånarna att det saknas tillräckliga lokaler och mötesplatser. Socialförvaltningen Hisingen framför även att invånare har efterfrågat forum för stöd där exempelvis läxhjälp, föräldrastöd och jobbcoachning samlas. Föreningslivet har flera gånger lyft behovet av både idrotts- och möteslokaler.

Behovet av medborgarservice är också stort i området. Invånarna har ofta en bristande tillit till socialtjänsten och staden i stort. Invånare, föreningar och organisationer har uppgett att de vill ha mer information om socialtjänstens förebyggande arbete och hur myndigheter arbetar idag.¹⁶ Detta kan fungera som ett led i att öka tilliten för socialtjänsten. Det finns därav ett behov av ytterligare forum för dialog med invånarna.

Gemensamt för hela stadsområdet är att det finns en stark ovilja bland boende att förflytta sig mellan de olika mellanområdena. I vissa fall rör sig människor sällan utanför sitt primärområde. Det finns ett flertal förklaringar till detta men en aspekt är en upplevd otrygghet i flera områden. För att kunna locka deltagare till allaktivitetshus även från andra områden blir det därför avgörande att säkerställa att det finns trygga resvägar till och från verksamheten.

De grupper som socialförvaltningen Hisingen främst lyfter fram inom stadsområdet är unga och föräldrar. Även flickor och kvinnor i området har identifierats som en viktig målgrupp då de ofta upplever en högre tröskel till deltagande. Inom stadsområdet uppger pojkar i större utsträckning än flickor att de är nöjda med sin fritid. Färre flickor och kvinnor är även föreningsaktiva.¹⁷

Backa

Mellanområdet Backa består av primärområdena Backa, Brunnsbo, Skogome och Skälltorp. Mellanområdet klassas idag som ett utsatt område av polisen vilket innebär att området präglas av en låg socioekonomisk status och en närvarande kriminalitet.¹⁸ Här bor störst andel äldre inom

¹⁶ Socialförvaltningen Hisingen. *Behovsanalys Hisingen 2022*. Göteborgs Stad.

¹⁷ Socialförvaltningen Hisingen. *Behovsanalys Hisingen 2022*. Göteborgs Stad.

¹⁸ Göteborgs Stad. Utsatta områden – Polisens definition. *Göteborgs Stad*. [Utsatta områden - Polisens definition - Statistik och analys - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/utsatta-omraden).

stadsområdet och äldre ensamboende. Backa är ett av de mellanområden där flickor uppger att de är minst nöjda med sin fritid.¹⁹

Inom primärområde Backa finns en upplevd oro då framtiden är något oviss. Här ska ett kulturhus byggas men då det kommer att ta flera år innan det är i drift kvarstår bristen på lokaler i dagsläget. I samtal med Poseidons distrikt Backa lyfts faktumet att barnen i Backa rör sig korta sträckor och därmed sällan lämnar sina bostadsområden. De ser därför ett behov av fler trygga mötesplatser i närområdet för barn och unga.

Socialförvaltningen Hisingen lyfter även fram Brunnsbo som ett primärområde med stor brist på mötesplatser. Denna bild av mellanområdet delas av fler förvaltningar och Brunnsbo lyfts fram som en bortglömd stadsdel. Medelinkomsten och andelen invånare med gymnasiebehörighet är något lägre i området än i staden generellt. Även arbetslösheten är något högre i Brunnsbo.²⁰ Det finns en upplevelse bland boende i området att Brunnsbo ibland hamnar i skymundan till förmån för Biskopsgården och på så sätt går miste om insatser. En förklaring kan vara att boende i området har tillgång till både Backaplan och Selma Lagerlöfs Center i och med sin relativa geografiska närhet. Sett till boendens rörelsemönster och bristen på mötesplatser i Brunnsbo kvarstår dock behovet av insatser. I Brunnsbo finns idag en fritidsgård för barn och unga mellan 10–19 år och Skola som arena verkar på Ellen Keyskolan (F-6) i området. Verksamheten på Ellen Keyskolan fungerar väl men grundskoleförvaltningen delar uppfattningen om att Brunnsbo är i behov av fler insatser.

Kvillebäcken, Kyrkbyn-Rambergssnaden

Mellanområdet Kvillebäcken är ett av de områden som socialförvaltningen särskilt prioriterat i sin behovsanalys för 2022. Här finns en arbetslöshet som är över genomsnittet i staden, en stor andel ensamhushåll och många unga vuxna. Fyrklövern är ett mindre geografiskt område inom Kvillebäcken som enligt socialförvaltningen Hisingen löper stor risk för att bli särskilt utsatt. Här finns det en brist på fritidsgårdar för unga men även mötesplatser generellt. Skola som arena finns på Bjurslättsskolan (F-6) i Kvillebäcken.

I Kyrkbyn-Rambergssnaden pågår konstruktionen av nya Lundbyskolan mitt emot Bravida Arena och Lundbybadet. Högstadieskolan kommer stå färdig inför höstterminen 2024. Gamla Lundby gymnasium låg tidigare på platsen och skolans tidigare aula och foajé kommer bevaras för att ge utrymme för kulturella evenemang och föreläsningar. I anslutning till skolan byggs även två fullmättshallar för idrottande.²¹

Grundskoleförvaltningen ser att den nya skolan har potential att agera som multiarena med utrymme för invånarnas behov.

¹⁹ Socialförvaltningen Hisingen. *Behovsanalys Hisingen 2022*. Göteborgs Stad.

²⁰ Stadsledningskontoret. Göteborgsbladet 2022 - områdesfakta. *Göteborgs Stad*.

²¹ Göteborgs Stad. Lundbyskolan. *Göteborgs Stad*.

<https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/hisingen/lundbyskolan/>.

Västra Biskopsgården

Mellanområdet Västra Biskopsgården är det område på Hisingen där arbetslösheten är som högst, andelen gymnasiebehöriga ungdomar är som lägst och det finns därtill en utbredd trångboddhet.²² Biskopsgården klassas av polisen som ett särskilt utsatt område vilket signalerar en hög nivå av otrygghet. I samtal med förvaltningar och bostadsbolag är Västra Biskopsgården ett av de mellanområden som lyfts i störst utsträckning. Socialförvaltningen Hisingen pekar ut Västra Biskopsgården som det mest socialt utsatta området med störst behov av insatser i form av exempelvis allaktivitetshus eller kulturhus.

Precis som i Backa rör sig boende i Västra Biskopsgården sällan utanför sitt mellanområde. Barnen i Västra Biskopsgården stannar ofta inom sitt primärområde. Bostadsbolaget ser att invånare som bor omkring Vårväderstorget, Friskväderstorget och Länsmanstorget tenderar att hålla sig vid respektive torg. Enligt idrotts- och föreningsförvaltningen är Västra Biskopsgården det område där flest ungdomar avstår från aktiviteter för att de upplever en otrygg väg till och från aktiviteten. Bostadsbolaget ser positivt på att ett allaktivitetshus kan bidra till att sammanlänka de större torgen i Västra Biskopsgården. Detta har även lett till en diskussion kring huruvida ett större allaktivitetshus eller flera mindre är lämpligast i detta mellanområde. En större lokal kan tänkas agera mer gränsöverskridande genom att locka fler målgrupper från olika delar av staden och området. Fler och mindre mötesplatser kan däremot passa boendens befintliga rörelsemönster bättre och locka de som sällan lämnar sina områden.

De grupper som socialförvaltningen Hisingen och Bostadsbolaget pekar ut som särskilt angelägna i Västra Biskopsgården är barn, unga vuxna, äldre, daglediga, funktionsvarierade och flickor. Västra Biskopsgården är också ett av de primärområden där flickor uppger att de är som minst nöjda med sin fritid.

Eftersom Biskopsgården är ett särskilt utsatt område finns det flertalet pågående och kommande projekt. I anslutning till Friskväderstorget driver Bostadsbolaget mötesplatsen Orkanen, en mindre lokal med ett varierande utbud av aktiviteter. Här får Bostadsbolagets hyresgäster starta aktiviteter där alla boende i området kan delta. Flera av de kommunala bostadsbolagen planerar för nya mötesplatser med breda anslag där boende i området ska få inflytande över verksamheten. Ett flertal av dessa mötesplatser är långt gångna med tilltänkta lokaler. Skola som arena finns också på tre skolor i Västra Biskopsgården och fungerar väl enligt grundskoleförvaltningen. Till följd av den stora mängden insatser i Biskopsgården har området beskrivits som mättat av vissa förvaltningar. Ett kulturcentrum kommer att byggas ut i anslutning till Vårväderstorget, ett projekt där såväl socialförvaltningen som grundskoleförvaltningen är involverade. Här kommer bland annat kulturskolan och Skola som arena att verka.

²² Stadsledningskontoret. *Göteborgsbladet 2022 - områdesfakta Hisingen*. Göteborgs Stad. 2022.

3.2.3 Stadsområde Nordost

Mellanområden i stadsområde Nordost

Östra Angered, Bergsjön, Gamlestaden-Utby, Kortedala, Södra Angered, Centrala Angered och Norra Angered.

Stadsområde Nordost är det minsta stadsområdet befolkningsmässigt i Göteborgs stad. Jämfört med övriga Göteborg bor här en högre andel barn och en lägre andel äldre än i övriga stadsområden. Andelen personer med utländsk bakgrund utgör 69,5 procent jämfört med hela Göteborg där andelen är 38,5 procent. Befolkningen förväntas öka i samtliga åldersgrupper och områden. Störst befolkningsökning väntas i mellanområdena Gamlestaden-Utby, Norra Angered och Bergsjön.²³

De socioekonomiska livsvillkoren i stadsområdet är sämre än i övriga Göteborg. Andelen personer med eftergymnasial utbildning är lägre och arbetslösheten högre. Medelinkomsten är lägre i Nordost än i Göteborg som helhet. De socioekonomiska förutsättningarna i Gamlestaden-Utby och Östra Angered är dock betydligt bättre än i övriga delar av stadsområdet. Andelen personer som lever i trångboddhet är förhållandevis hög, i synnerhet bland barnhushållen. Färre andel barn är i Nordost inskrivna i förskoleverksamhet jämfört med hela Göteborg. År 2021 gick totalt 966 elever i

Göteborg ut årskurs 9 utan behörighet till gymnasiets yrkesprogram och av dessa bodde 392 (41 procent) i stadsområde Nordost.²⁴

Nordost sticker också ut jämfört med övriga stadsområden i frågan om livsvillkor för 16–84-åringar. En högre andel i befolkningen beskrivs som socialt isolerade, upplever ekonomisk stress och

²³ Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoeten i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

²⁴ Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoeten i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

har ett lågt socialt kapital än övriga stadsområden. Valdeltagande och mellanmänsklig tillit är förhållandevis lågt i Nordost, men samtidigt är befolkningen mer nöjd och har ett högre förtroende för stadens verksamheter än andra stadsområden. De äldre i Nordost har en hög grad av social isolering och en högre andel livsstilsrelaterade sjukdomar än övriga stadsområden.

Socialförvaltningen Nordosts bedömning är att det generellt i stadsområdet inte råder någon större brist på lokaler utan problemen snarare ligger i lokalernas begränsningar. Efterfrågan från invånare handlar till stor del om att kunna hyra eller låna lokalerna för andra syften än vad som är möjligt idag, till exempel för privata fester. Många föreningar efterfrågar lokaler och vissa har större behov än andra. Många föreningar vill ha en egen, mer långsiktig lokal. Grundskolenämnden har etablerat flest Skola som arena i Nordost jämfört med andra stadsområden, men grundskoleförvaltningen ser trots detta ett fortsatt stort behov av mötesplatser i området.

Bergsjön

Bergsjön klassas av polisen som ett särskilt utsatt område. Östra Bergsjön är ett av de primärområden med störst antal barn mellan 0–15 år i stadsområdet. Bland barn i Bergsjön i förskoleålder är 80 procent av utländsk bakgrund och 58 procent bor i hushåll med låg ekonomisk standard (2019). Bergsjön är det område i Göteborg med högst andel treåringar som inte är inskrivna i förskoleverksamhet. Valdeltagandet i Bergsjön var lägst i hela stadsområdet under valet 2022 (47,1 procent). Bergsjön har också förhållandevis många äldre och utgör inom socialförvaltningens verksamhet ett prioriterat område för hälsofrämjande arbete riktat mot äldre.²⁵

Nordost är överlag det stadsområde där flest anger att de inte är medlem i en förening; i Bergsjön är 39 procent med i en förening, jämfört med 61 procent i hela Göteborg. Samtidigt är unga i Bergsjön i allmänhet ganska eller mycket nöjda med sin fritid.²⁶ Bergsjön är det mellanområde i staden med flest Skola som arena. Här fungerar Backegårdsskolan (F-6), Bergsjöskolan (F-9), Gärdsmosseskolan (F-6), Sandeklevsskolan (F-9) och Solbackeskolan (F-6) som Skola som arena. Här finns också Bergsjögårdens mötesplats för ungdomar mellan 10–20 år. I augusti 2022 öppnade Bergsjöns kulturhus vid Rymdtorget, en 3 000 kvadratmeter stor lokal med bland annat bibliotek, ateljéer, keramikstudio, musikstudio, utställningshall och scen för musik, dans och teater. Beroende på hur ett allaktivitetshus skulle fungera i upplägg och utformning ser socialförvaltningen Nordost en risk i att verksamheten skulle kunna konkurrera med det nya kulturhuset.

²⁵ Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoporten i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

²⁶ Enkätfabriken. *Fritidsvaneundersökning 2021*. Göteborgs Stad. [Fritidsvaneundersökning Göteborgs stad 2021 \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/fritidsvaneundersokning)

Ett samarbete har inletts mellan Business Region Göteborg, Framtidenkoncernen, Fastighets AB Balder och industrikoncernen Saab som syftar till att skapa en positiv utveckling i Bergsjön. Det handlar om konkreta satsningar på skola, fritid och arbete med mål om att fler ska ha egen försörjning, gå ur grundskolan med gymnasiebehörighet och för fler feriearbeten.²⁷ Från Familjebostäder i Bergsjöns beskrivning råder det i området inte en brist på lokaler, däremot finns en brist på verksamhet. Idag har Familjebostäder planer på att etablera fler aktivitetshus och det finns lokaler förvärvade i det syftet. Bolaget ser här potential för vidare samverkan mellan kommun och bostadsbolag för att säkerställa såväl en hållbar drift som lokalförsörjningsfrågan.

Kortedala

Kortedala är ett av mellanområdena med högst andel äldre inom stadsområde Nordost. Av personer över 75 år i området bor 66 procent i ensamhushåll, vilket är den högsta andelen i stadsområdet. Kortedala har identifierats som ett potentiellt område för utvecklingsarbete gällande ofrivillig ensamhet.²⁸

I Kortedala bor också förhållandevis många barn mellan 1–5 år i trångboddhet. Hälften av alla barn i Kortedala i samma ålder bor i hushåll med låg ekonomisk standard. I området finns en fritidsgård för ungdomar, Kortedala mötesplats. En fritidsvaneundersökning från 2021 gjord på uppdrag av staden visar att ungdomar i området är ganska eller mycket nöjda med sin fritid.²⁹

Kortedala bedöms av socialförvaltningen Nordost vara ett område i behov av fler mötesplatser och aktiviteter, något befolkningen själva efterfrågat via kommunens hälsoguider. Likaså ser socialförvaltningen att området har behov av fler insatser och verksamheter för barn och unga efter skolan och på helger, liksom någon form av familjecentralsliknande verksamhet. Eftersom Kortedala inte utpekats som ett utsatt område menar socialförvaltningen att det sker färre satsningar där, något som blir problematiskt eftersom det blir svårare att bedriva ett förebyggande och främjande arbete.

Södra Angered

Södra Angered består av primärområdena Hjällbo, Hammarkullen och Eriksbo. Både Hjällbo och Hammarkullen klassas av polisen som särskilt utsatta områden. Södra Angered utgör det mellanområde med högst arbetslöshet i hela staden (18,4 procent) och lägst andel invånare med gymnasiebehörighet (61,7 procent).³⁰ Nära hälften av alla invånare har en

²⁷ Vårt Göteborg. *Stora satsningar på skola, fritid och arbete för framtidens Bergsjön*. 2022. [Stora satsningar på skola, fritid och arbete för framtidens Bergsjön » Vårt Göteborg \(vartgoteborg.se\)](#)

²⁸ Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoporten i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

²⁹ Enkätfabriken. *Fritidsvaneundersökning 2021*. Göteborgs Stad. [Fritidsvaneundersökning Göteborgs stad 2021 \(goteborg.se\)](#)

³⁰ Stadsledningskontoret. *Göteborgsbladet 2022 – områdesfakta stadsområde Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

låg ekonomisk standard. I Södra Angered har 74 procent av befolkningen utländsk bakgrund.

I Hammarkullen finns idag ett 500 kvadratmeter stort aktivitetshus som drivs av socialförvaltningen Nordost och Bostadsbolaget och är till för föreningar och boende i området. Här finns också ett Folkets Hus drivet av en ideell förening som dels arrangerar aktiviteter och arrangemang, dels erbjuder lokaler för uthyrning för såväl föreningar som privata arrangemang. I Hammarkullen finns även en Skola som arena, Nytorpsskolan (4–9), och en fritidsgård för ungdomar, Mixgården.

Socialförvaltningens hälsoguider ser ett behov av fler sociala insatser för kvinnor i Hammarkullen. Idag utreds Hammarkullen som en plats att utveckla en familjecentralsliknande verksamhet. Socialförvaltningen Nordost bedömer området som relativt mättat i förhållande till andra områden i fråga om mötesplatser. Bostadsbolaget anser däremot att det finns ett större behov än vad befintliga mötesplatser och aktivitetshus kan erbjuda. Likt andra områden i Nordost ser Bostadsbolaget att tillgången till lokaler inte är problemet utan svårigheterna ligger i samordnandet av verksamhet, vilket skulle kunna avhjälpas med större personella resurser. Bostadsbolaget ser också en brist på samhällsservice i Hammarkullen, en verksamhet som eventuellt hade kunnat rymmas i ett allaktivitetshus. Vad gäller aktivitetshuset i Hammarkullen upplevs den av föreningar som bristfällig i vissa områden, till exempel för dans. Här möter Folkets Hus det behovet men lokalhyran upplevs för dyr för många föreningar.

Socialförvaltningen Nordost bedömer att Hjällbo kan ha ett större behov av lokaler och mötesplatser än Hammarkullen. Här finns några få lokaler, bland annat en fritidsgård, men inte tillräckligt många. Det har funnits en mötesplats mitt på torget i Hjällbo centrum, men det är oklart hur framtiden ser ut för den. Socialförvaltningen har märkt av ett missnöje bland befolkningen när lokaler i området avvecklats. Hjällbo har också identifierats som ett potentiellt område för utvecklingsarbete utifrån ofrivillig ensamhet. Idag finns det en Skola som arena i Hjällbo, Berggårdsskolan (F-6).

Centrala Angered

Mellanområdet Centrala Angered består av primärområdena Rannebergen, Angered Centrum och Agnesberg. Här finns en hög andel barnhushåll. Centrala Angered är ett av de mellanområden där lägst andel barn och unga är föreningsaktiva (39 procent). Tillsammans med Norra Angered är det också det mellanområde där barn och unga är minst nöjda med sin fritid.³¹

Rannebergen är det enskilda primärområdet med allra högst arbetslöshet i Göteborg (19,7 procent).³² Det är också ett område som av såväl socialförvaltningen Nordost som grundskoleförvaltningen och

³¹ Enkätfabriken. *Fritidsvaneundersökning 2021*. Göteborgs Stad. [Fritidsvaneundersökning Göteborgs stad 2021 \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/fritidsvaneundersokning)

³² Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoporten i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

bostadsbolagen beskrivs som eftersatt. Det pågår dock vissa processer i området. I januari invigs ett nytt aktivitetshus i Rannebergens centrum som utvecklats genom ett samarbete mellan Bostadsbolaget, idrotts- och föreningsförvaltningen, socialförvaltningen Nordost och föreningen Reningsborg. Här har en koordinator anställts som ska anordna aktiviteter med lokala föreningar. Idag har projektet finansiering som sträcker sig över tre år från Bostadsbolaget. Bostadsbolaget önskar att staden tar en större plats i projektet och lägger mer resurser på det för att säkerställa driften över en längre tid. Bostadsbolaget ser ett stort behov av fler aktiviteter och mötesplatser i området. Utöver aktivitetshuset finns två Skola som arena i Rannebergen, Rannebergsskolan (F-3) och Vättleskolan (4–9), samt en fritidsverksamhet för ungdomar som bedrivs av en lokal förening i området.

I Angereds Centrum finns idag både kulturhuset Blå Stället och även kulturhuset KulturATOM som är riktat till ungdomar mellan 16–20 år. På Blå Stället finns bland annat bibliotek, bio, teater, restaurang och medborgarkontor. Det är möjligt att såväl ta del av programverksamhet som att hyra lokaler, dock ej för privata festarrangemang. På KulturATOM finns mediarum, dansstudios, musikstudio, DJ-rum, replokaler, projektkontor och arrangemangslokal. Det drivs som ett samarbete mellan socialförvaltningen Nordost, kulturskolan i Angered och lokala föreningar.

Norra Angered

Mellanområdet Norra Angered består av primärområdena Lövgärdet och Gårdstensberget, också benämnt Gårdsten. Lövgärdet klassas av polisen som ett särskilt utsatt område, medan Gårdsten klassas som ett utsatt område. Norra Angered är ett av de mellanområden som väntas växa mest i befolkningsmängd under kommande år. Bland barn i förskoleålder (1–5 år) är 81 procent av utländsk bakgrund och 12 procent av deras föräldrar har en eftergymnasial utbildning. Norra Angered är det mellanområde i staden där flest andel elever inte är behöriga till gymnasiets yrkesprogram.³³ Barn och unga är här och i centrala Angered minst nöjda med sin fritid, i relation till övriga mellanområden.³⁴

Lövgärdet är ett område som prioriterats för hälsofrämjande arbete riktat mot äldre. Idag finns en fritidsgård i området, Ungdomsgården, samt en Skola som arena, Lövgärdesskolan (4–9). Det är den enda Skola som arena som har öppet även lördag och söndag kväll. Grundskoleförvaltningen ser att det på den här skolan framför allt finns ett stort fokus på idrott, något som lockar fler män än kvinnor i området. Hälsoguiderna ser ett behov av sociala insatser för kvinnor i Lövgärdet.

Socialförvaltningen Nordost ser att Gårdsten har behov av att utveckla familjecentralsliknande verksamhet. Gårdsten är också ett område där

³³ Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoporten i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

³⁴ Enkätfabriken. *Fritidsvaneundersökning 2021*. Göteborgs Stad. [Fritidsvaneundersökning Göteborgs stad 2021 \(goteborg.se\)](https://fritidsvaneundersokning.goteborg.se)

många unga rör sig under kvällstid. Förvaltningen anser därför att det finns behov av fler insatser och verksamhet för barn och unga efter skolan och på helger. Idag finns en fritidsgård i Gårdsten för ungdomar mellan 13–18 år som har öppet tisdagar-fredagar klockan 17.00-21.00. En ny skola ska byggas i området och dialoger mellan tjänstepersoner och föreningsliv har inletts för att möjliggöra att skolan blir en ny Skola som arena. Tanken är också att säkerställa redan i ett tidigt planeringsstadium att lokalen är anpassad efter invånarnas behov. Socialförvaltningen lyfter här vikten av att knyta an till de processer som redan påbörjats i området och de verksamheterna som redan finns. Det är också viktigt att skapa inkludering och dialog i uppbyggnaden av nya mötesplatser. Många föreningar tar ett brett socialt ansvar i samhället samtidigt som vissa drar sig undan från kommunen och dess verksamheter.

3.2.4 Stadsområde Sydväst

Mellanområden i stadsområde Sydväst

Stora Högsbo, Askim-Högsbo, Billdal, Södra Skärgården, Bratthammar-Näset-Önnered, Centrala Tynnered, Frölunda Torg-Tofta och Älvsborg.

Stadsområde Sydväst är ett område med stor geografisk variation med sin långa kuststräcka, sex öar med åretruntboende och miljonprogramsområden på tidigare åkermark. I området bor drygt 120 000 invånare som förväntas öka med 11 000 personer till år 2028. I området bor en högre andel barn och äldre jämfört med stadens genomsnitt. Sett till den genomsnittliga statistiken har boende i området en god hälsa och socioekonomiskt goda förhållanden. Andelen personer med eftergymnasial utbildning är något högre än stadens genomsnitt och så är även fallet för ungdomar med gymnasiebehörighet. Sydväst är dock det stadsområde med störst skillnader i livsvillkor. I stadsområdet finns socioekonomiskt starka områden, socioekonomiskt blandade områden och ett riskområde. På så sätt kan statistiken för stadsområdet i stort vara missvisande och det blir därför viktigt att se till förhållandena i varje mellanområde.³⁵

³⁵ Socialförvaltningen Sydväst. *Befolkning och behov i sydväst utifrån ett folkhälsoperspektiv*. Göteborgs Stad, 2022.

Socialförvaltningen Sydväst bedömer att störst behov av allaktivitetshus finns i de utsatta områdena, så som Stora Högsbo, Frölunda Torg-Tofta och Tynnered. Dessa områden har en högre arbetslöshet, trångboddhet och kriminalitet, varför insatser är särskilt relevanta. Här kan dock lokalisering av ett allaktivitetshus bli svårt då flera platser upplevs som otrygga. Även i Sydväst finns en viss ovilja att röra sig mellan områden. Detta gäller särskilt mellan Tynnered och Frölunda Torg-Tofta där det finns en social barriär. Socialförvaltningen lyfter också fram att även de socioekonomiskt starka områdena saknar en tillräcklig mängd mötesplatser. I dessa områden bor många ensamma äldre som har svårt att ta sig till mötesplatser som ligger längre bort. Det finns också en viss drogproblematik i de socioekonomiskt starka områdena vilket kan signalera en psykisk ohälsa.

Enligt socialförvaltningen Sydväst finns ett generellt behov av idrottshallar och lokaler med varierande utformning i stadsområdet. Det finns många föreningar som bedriver verksamhet men som har svårt att hitta lämpliga lokaler. Socialförvaltningen Sydväst menar att ett flertal projekt har runnit ut i sanden till följd av brist på lokaler och resurser. På så sätt blir det viktigt att ett allaktivitetshus kan möta dessa varierande behov och utformas därefter. Socialförvaltningen Sydväst lyfter också fram att det i ett allaktivitetshus bör finnas någon form av caféverksamhet eller möjlighet till att värma mat. I området finns idag en hög grad av samverkan som bör värnas i utformandet av ett allaktivitetshus.

Stora Högsbo

Stora Högsbo är ett socioekonomiskt blandat område där medellönen i genomsnitt är låg. Socialförvaltningen Sydväst identifierar Stora Högsbo som det mellanområde med störst andel utsatta människor i förhållande till resterande delar av stadsområdet. Här avses personer med stor risk för ohälsa, barnfamiljer med låg inkomst och äldre som lever i ensamhet. Stora Högsbo är även det område i hela Göteborg som har störst antal äldre.³⁶

Sett till de utmaningar socialförvaltningen har identifierat bland boende i Stora Högsbo är behovet av mötesplatser stora. I området finns redan flera välfungerande mötesplatser för olika åldrar. Frivilligcentralen Svängrummet drivs av Flatås kyrka och är en mötesplats öppen för samtliga grupper och åldrar. Besökare kan bland annat delta i

³⁶ Socialförvaltningen Sydväst. *Befolkning och behov i sydväst utifrån ett folkhälsoperspektiv*. Göteborgs Stad, 2022.

akvarellmålning, gympa, bokcirklar och samtal. Även Axelhuset vid Axel Dahlströms torg är öppet för samtliga boende i området. I lokalen finns bibliotek, öppen förskola och lokaler som går att hyras till föreningsmöten, fester och idrottsverksamhet. Enligt socialförvaltningen Sydväst möter Axelhuset besökarnas behov. Det kan finnas ett behov för ytterligare mötesplatser såsom ett allaktivitetshus, men detta bör inte konkurrera med befintlig verksamhet. Socialförvaltningen Sydväst menar att en möjlighet är att samverka med exempelvis Svängrummet och Axelhuset.

För tillfället finns inte Skola som arena i området och enligt översiktsplanen för Göteborg finns det i nuläget inget överskott av skolor. Detta kan motivera ett särskilt fokus på barn och unga i området i form av aktiviteter och mötesplatser.

Södra Skärgården

Södra Skärgården består av ett trettiotal öar, varav sex befolkas året runt. Ytterligare fem öar är bebyggda med fritidshus, där en ökande mängd används som delårsboenden. På öarna råder ett generellt trafikförbud för motordrivna fordon samtidigt som endast ett fåtal av öarna förbinds med broar.³⁷ I Södra Skärgården erbjuds och genomförs vissa idrottsaktiviteter, men ofta krävs resor till fastlandet.

I Göteborgs Stads lokala utvecklingsprogram för Västra Göteborg 2017 framgår det att befolkningen i Södra Skärgården upplever en brist på mötesplatser. Ungdomar på ön menar även att det råder en generell brist på kulturaktiviteter. I samtal med boende i området föreslås en variation av kulturaktiviteter såsom teater, musik, författarbesök och föreläsningar. Detta efterfrågas särskilt vintertid. På Styrso finns idag en kommunal fritidsgård, Ö-hålan.

Centrala Tynnered

Centrala Tynnered är ett mångkulturellt område med en stor andel barnfamiljer och unga vuxna. Området har tidigare varit särskilt utsatt men benämns idag som ett riskområde med socioekonomiska utmaningar. Med en arbetslöshet på 9,6 procent är Tynnered det område med näst störst arbetslöshet i stadsområdet. Socialförvaltningen Sydväst och ett flertal förvaltningar lyfter fram Tynnered som ett område med stora behov av mötesplatser med hänsyn till områdets utsatthet. I Göteborgs Stads behovsinventering framhålls behovet av bland annat föräldrastöd, läsfrämjande arbete, meningsfull fritid, mötesplatser samt livsstilsfrågor, främjande av psykisk hälsa och områdes- samt tillitsskapande arbete.³⁸

I Göteborgs Stads lokala utvecklingsprogram för Västra Göteborg 2017 framgår trygghetsfrågor som särskilt angelägna i centrala Tynnered. Boende i området oroas av gäng på gårdarna, mopedåkning samt

³⁷ Stadsdelsförvaltningen Västra Göteborg. Lokalt utvecklingsprogram 2017. Göteborgs Stad, 2017.

³⁸ Socialförvaltningen Sydväst. *Befolkning och behov i sydväst utifrån ett folkhälsoperspektiv*. Göteborgs Stad, 2022.

förekommande grövre kriminalitet och drogförsäljning.³⁹ Till följd av nedstängningen av fritidsgården Tyrolen har också mängden ungdomar som umgås utomhus, kring skolor och utanför Tynnered ökat.⁴⁰ Med anledning av rådande otrygghet önskar föräldrar och ungdomar fler aktiviteter i området. Detta för att både locka liv och rörelse till otrygga områden men även för att hindra ungdomar från att ansluta sig till kriminella gäng.

På uppdrag av Destination Tynnered, ett samarbete mellan Framtidenkoncernen, Stena Fastigheter och Volvo Cars har behovsanalysen *The Summer Space 2022* tagits fram. I behovsanalysen framkommer ett generellt behov av mötesplatser i Tynnered i samtliga åldersgrupper, men i synnerhet bland vuxna och personer med varierande bakgrund.⁴¹ Det som generellt efterfrågas är öppna mötesplatser med rätt behovsanpassning. Familjebostäder menar också att det behövs fler idrottsanläggningar i området då de befintliga inte är fullskaliga, vilket gör att föreningar måste förflytta sig till andra områden. Som nämnts ovan stängdes fritidsgården Tyrolen utan ersättande lokaler, vilket har inneburit att behovet av mötesplatser för unga är stort i området. Detta behov är särskilt stort vintertid och boende önskar då möjligheten att kunna mötas inomhus. Nedstängningen har även lett till ett ökat tryck på kulturskolan i Tynnered som inte har möjlighet att möta behovet.⁴² Generellt ser lokalbefolkningen gärna att fler kulturevenemang sker i området istället för att de främst genomförs i centrum. Mot bakgrund av detta finns ett behov av lämpliga lokaler för kulturutövande och uppträdanden.

I Tynnered Centrum finns redan ett starkt engagemang och några pågående projekt. I området genomförs idag tidigare nämnda projektet Destination Tynnered med riktade insatser med fokus på jobb, skola, fritid och stadsutveckling. Satsningen bedöms av projektledare än så länge ha varit framgångsrik, särskilt när det gäller trygghet.⁴³ Under våren 2023 kommer kulturnämnden att öppna ett nytt bibliotek på Opaltorget i Tynnered. I området finns även Skola som arena på tre skolor; Frejaskolan (F-9), Vättedalsskolan (F-6) och Ängåsskolan (F-6). Grundskoleförvaltningen anser att Skola som arena fungerar bra på Frejaskolan då det är en större skola med anpassning för fritidsverksamhet och föreningar. Det finns dock ett stort tryck på idrottshallen i anslutning till Frejaskolan. Som nämnts ovan möts inte behovet av idrottsanläggningar i Centrala Tynnered. På Ängåsskolan fungerar Skola som arena något sämre då skolan är liten.

Frölunda Torg-Tofta

Frölunda Torg-Tofta är mellanområdet med högst arbetslöshet och lägst andel ungdomar med gymnasiebehörighet i stadsområdet. Mot bakgrund av det bedöms området vara socioekonomiskt utsatt. Precis som i Tynnered

³⁹ Stadsdelsförvaltningen Västra Göteborg. Lokalt utvecklingsprogram 2017. Göteborgs Stad, 2017.

⁴⁰ *The Summer Space. The Summer Space 2022.*

⁴¹ *The Summer Space. The Summer Space 2022.*

⁴² *The Summer Space. The Summer Space 2022.*

⁴³ Vårt Göteborg. Destination Tynnered vill skapa en mer attraktiv stadsdel. Göteborgs Stad. [Destination Tynnered vill skapa en mer attraktiv stadsdel » Vårt Göteborg \(vartgoteborg.se\)](#)

finns i Frölunda Torg-Tofta ett behov av bland annat föräldrastöd, läsfrämjande arbete, meningsfull fritid, mötesplatser samt livsstilsfrågor, främjande av psykisk hälsa och områdes- samt tillitsskapande arbete.

I samtal med socialförvaltningen Sydväst, andra förvaltningar och bostadsbolagen framkommer bilden av Frölunda Torg-Tofta som ett utmanat område i behov av fritidsaktiviteter. Socialförvaltningen Sydväst bedömer att behovet av allaktivitetshus är störst i områden med hög arbetslöshet, vilket motiverar en placering i Frölunda Torg-Tofta.

Den samstämmiga uppfattningen är dock att det i området redan finns en stor mängd insatser och mötesplatser. Frölunda kulturhus riktar sig till invånare i alla åldrar och har ett brett utbud av aktiviteter såsom dans, teater, öppen verkstad, föredrag och samtal. I anslutning till kulturhuset finns även idrottshallar, Frölundabadet och Frölunda bibliotek. Ungdomens hus 1200 kvadrat vid Frölunda Torg har ett öppet anslag där ungdomars idéer och engagemang står i fokus. Ungdomarna kan själva boka in sig i verksamhetens olika lokaler och ta sig in i byggnaden med hjälp av passerkort. I området finns Mor Livas stig som är en aktivitetsbaserad daglig verksamhet vid Frölunda Torg. Svenska kyrkan bedriver frivilligcentralen M43 med ett varierande utbud av aktiviteter för daglediga. På Skola som arena på Frölundaskolan (F-9) erbjuds pyssel, läxhjälp och idrottsaktiviteter, samtidigt som barnen har nära till Ungdomens hus 1200 kvadrat. Med detta sagt är Frölunda Torg-Tofta fortsatt ett område med socioekonomiska utmaningar, men sett till aktiviteter och mötesplatser kan området betraktas som mättat. Dessutom finns det goda möjligheter att öppna upp befintliga verksamheter för att erbjuda ett bredare utbud och lägre trösklar till deltagande. Poseidons uppfattning är att både Frölunda kulturhus och 1200 kvadrat skulle kunna utvecklas mer i linje med allaktivitetshus-modellen.

4 Möjligheter till genomförande

I detta avsnitt kommer möjligheter till genomförande av allaktivitetshus att redovisas, med utgångspunkt i resultatet från behovskartläggningen och de intervjuer som genomförts med förvaltningar och bostadsbolag. Här diskuteras bland annat lokalfrågan, driftsansvar och upplägg för allaktivitetshus.

Eftersom det huvudsakliga uppdraget handlar om behovskartläggningen av allaktivitetshus har utredningen fokuserat på detta. Avsnittet om möjligheter till genomförande kan användas som en utgångspunkt i det fortsatta arbetet men inte betraktas som fullständigt utrett. Då varje geografiskt område har sina särskilda lokala förutsättningar innebär det att olika upplägg för genomförande kan komma att vara mest lämpliga i olika områden. När politiken har pekat ut vilka områden som kan komma att vara aktuella för tillskapandet av allaktivitetshus går det sedan att utifrån de specifika förutsättningarna och vidare utredning överväga vilken typ av lokal och upplägg som passar bäst i det enskilda området.

I övervägandet av vilka områden som kan vara lämpade för ett allaktivitetshus bör hänsyn tas till civilsamhällets ställning i de respektive områdena. Eftersom verksamheten i stor utsträckning syftar till att vara självorganiserande, där kommunen snarare är en möjliggörare än en alltför aktiv part, förutsätts det att området har ett starkt och vitalt föreningsliv. Här finns också anledning att vidare utreda behov av eventuell anpassning av föreningsstöd som kan möjliggöra för föreningar att genomföra aktiviteter och program i ett allaktivitetshus.

En viktig förutsättning oavsett hur allaktivitetshusen ser ut och vem som ansvarar för dem handlar om att säkerställa en god samverkan med såväl andra verksamhetsangränsande nämnder som lokala föreningar och bostadsbolag. För att resultatet ska bli så bra som möjligt behöver allaktivitetshusen fungera på ett kompletterande sätt i relation till befintlig verksamhet snarare än konkurrerande.

4.1 Samnyttjan och samlokalisering

Idag utgår den strategiska planeringen av stadens lokalförsörjning i Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026. Det övergripande målet i programmet är att lokalförsörjningen av kommunal service är i balans över tid. Kommunal service ska såväl vara rätt dimensionerad och rätt lokaliserad som ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar.

Ett av målen i Göteborgs Stads program för lokalförsörjning 2020–2026 handlar om att stärka förutsättningarna för stadens parter att samnyttja och samlokalisera. Stadsledningskontoret har nyligen även tagit fram ett förslag till ny policy för samnyttjan och samlokalisering av kommunala verksamhetslokaler i Göteborg. Om policyn godkänns föreslås det

befintliga programmet för lokalförsörjning 2020–2026 utgå. Såväl det befintliga programmet som förslaget till ny policy syftar till att stärka förutsättningarna för en förbättrad samnyttjan och samlokalisering. Fördelarna handlar framför allt om minskade ekonomiska kostnader för olika verksamheter, att fler invånare kan mötas på samma plats under en större del av dagen samt att det ekologiska fotavtrycket minskar.

Några av utmaningarna som medförs framför allt i samnyttjande av lokaler, men även vid samlokalisering, handlar om praktikaliteter och ansvarsfördelning. Det är därför viktigt att det finns ett fungerande samarbete och ett förtroende mellan verksamheterna som ska samnyttja eller samlokalisera en lokal. Olika verksamheter har dock olika behov. När målkonflikter uppstår kan det vara svårt att göra avvägningar av vilka intressen som ska prioriteras. Stadsledningskontorets bedömning är att frågan vid behov ska lyftas till berörda nämnder eller bolagsstyrelser för dialog kring hur situationen kan hanteras. Kopplat till detta behöver hänsyn också tas till vilka verksamheter som samnyttjar eller samlokaliserar en lokal. När verksamheternas syften går i linje bedöms det vara enklare att bedriva ett samarbete med lägre risk för målkonflikter.

4.1.1 Skola som arena

När det gäller möjligheter till samnyttjan av lokaler finns olika alternativ för genomförande. Det behöver handla om en lokal som inte nyttjas hela dagarna, varje dag och som har potential att vara öppen och tillgänglig för allmänheten och föreningar. Med hänsyn till hur allaktivitetshusen i Malmö stad verkar i skolor runt om i staden är en möjlighet att inkorporera allaktivitetshus i skollokaler. I dag bedriver Göteborgs Stad Skola som arena i 20 skolor runt om i staden, framför allt i stadsområdena Nordost och Hisingen.

Fördelarna med att införliva allaktivitetshus i Skola som arena är bland annat att projekten bedöms ha någorlunda samma målbild, det vill säga att skapa en mötesplats i de områdena med störst behov. Skolor finns i nästan alla primärområden i staden vilket skapar goda möjligheter att finna lokaler. Skolor har en legitimitet i samhället och ses ofta som en trygg plats för såväl barn som vuxna. Därtill är projektet Skola som arena ett etablerat koncept som har potential att utvecklas. Det kan många gånger vara positivt att hellre utveckla befintliga initiativ snarare än att starta upp nya projekt som är fränkopplad befintlig verksamhet.

Det finns dock också en del nackdelar. Skola som arena är idag inriktat på barn och elever och är tänkt att fungera som en trygg plats för dem. En breddad målgrupp kan på ett sätt vara positivt för att verka mer generationsöverskridande, samtidigt finns risk att barnfokuset utarmas när aktiviteterna inte är inriktade på barn och unga i samma omfattning. Lokalernas huvudsakliga syfte är att bedriva skolaktivitet och det är viktigt att den verksamheten fredas. Att skollokaler inte är tillgängliga under dagtid bedöms som negativt utifrån målgruppen daglediga, såsom

pensionärer, arbetslösa, föräldralediga och sjukskrivna personer. Skolans lokaler kan både möjliggöra och begränsa vilka aktiviteter som kan arrangeras inom ramen för ett allaktivitetshus. I vissa fall finns exempelvis hemkunskapssalar och idrottshallar medan det i andra fall främst finns möblerade klassrum.

Under intervjuer med olika tjänstepersoner som arbetar med Skola som arena finns delade meningar om huruvida det är en önskvärd väg framåt att utveckla Skola som arena till allaktivitetshus. För att det ska finnas möjlighet att utveckla Skola som arena och bredda målgruppen till fler åldrar behöver dels de fysiska förutsättningarna på skolan finnas på plats, dels fler personella resurser. Det handlar alltså om lokaler som passar ändamålet och att det finns minst en koordinator per skola som kan sköta det utökade uppdraget och säkra att samverkan fungerar. Skola som arena betraktas av dess processledare som ett mobiliserande koncept medan allaktivitetshus ses mer som en verksamhet. Här anses alltså allaktivitetshus kunna utgöra en verksamhet som inryms under Skola som arena i vissa skolor där rätt förutsättningar råder, det vill säga där det finns lämpliga lokaler och ytterligare tillsatt personal. Skola som arena har växt snabbt under de senaste åren. I första läget har elever varit i fokus, därefter har verksamheten kunnat involvera vårdnadshavare, senare lokalsamhället. De Skola som arena som har verkat en längre period och hunnit grunda sig i sitt närområde kan därmed ha större potential att vara mogen att bredda sin målgrupp.

Hos socialförvaltningen Centrum lyfts under intervjun möjligheten att utveckla även gymnasier och universitet till Skola som arena. Här bedöms det finns större potential att nå målgruppen unga vuxna som möjligtvis kan uppleva en högre tröskel inför att gå in i en grundskolas lokaler för fritidsaktiviteter. En konkret lokal som grundskoleförvaltningen bedömer vara särskilt lämplig att kunna inhysa en verksamhet i form av allaktivitetshus är den nya Lundbyskolan som kommer vara färdig för inflyttning inom ett par år. Här finns idag planer på att skapa en Skola som arena. Då Lundbyskolan ännu inte har öppnat upp dörrarna är möjligheten att forma verksamheten större, till exempel för att bredda den tilltänkta målgruppen för Skola som arena. Socialförvaltningen Nordost lyfter i sin intervju även möjligheten att nyttja andra lokaler så som gamla Lundby gymnasium och utveckla till en deltagardriven mötesplats.

4.1.2 Kulturhus och idrottshallar

Då kultur- och idrottsverksamhet är typexempel på fritidsaktiviteter som skulle kunna förekomma i ett allaktivitetshus bör frågan om huruvida befintliga kulturhus och idrottshallar skulle kunna samnyttjas med allaktivitetshus lyftas. En positiv aspekt är att befintliga kommunala lokaler kan nyttjas i större utsträckning och att det redan finns en kännedom om verksamheterna i närområdena. Det kan dock av naturliga skäl finnas begränsningar i kulturhusens lokaler när det gäller exempelvis

idrottsutövande och i idrottshallarnas lokaler när det gäller exempelvis kulturutövande.

Bland de befintliga lokaler som i intervjuer nämnts som möjliga att arbeta vidare med i form av allaktivitetshus har bland annat Sjumilahallen och det nya kulturcentret i Biskopsgården kommit på tal. Sjumilahallen i Biskopsgården var från början tänkt att fungera som allaktivitetshus, men har i realiteten kommit att bli en idrottshall. Att göra ett omtag och nylansering av lokalen är en möjlig väg framåt, förutsatt att planering sker om hur den befintliga verksamheten kan omhändertas på ett bra sätt. På Vårvåderstorget i Biskopsgården finns också planer på att bygga ut ett nytt kulturcenter där socialförvaltningen Hisingen och grundskoleförvaltningen är involverade med Skola som arena och kulturskolan. Ett IOP-avtal⁴⁴ är på plats med föreningen Meeting Plays. Här finns potential att inhysa en allaktivitetsverksamhet.

Oavsett vilka lokaler som skulle kunna komma att inhysa ett allaktivitetshus finns det olika skäl för eller emot vilken förvaltning som ska vara driftansvarig för verksamheten. Den frågan kommer att hanteras vidare i avsnitt 4.4. En möjlig väg framåt hade kunnat vara att skapa ett allaktivitetstänk i mindre skala i befintliga verksamheter, det vill säga att bredda utbudet av möjliga aktiviteter och utöka det demokratiska inflytandet hos besökarna. Det är också möjligt att öppna upp för allaktivitetshus vissa tider på utvalda dagar utan att det per automatik behöver vara tillgängligt hela dagarna.

4.2 Samarbete med bostadsbolagen

I kommunfullmäktiges budget för 2020 fastställdes en ambition om att ingen del av staden ska finnas med i polisens lista över särskilt utsatta områden år 2025. I kommunfullmäktiges budget för 2023 har målsättningen reviderats till att det inte ska finnas särskilt utsatta områden 2030 och inga utsatta områden 2035. I arbetet mot denna målsättning har Framtidenkoncernen AB fått ett tydligare ansvar för social hållbarhet. Framtidenkoncernen har tagit fram en strategi för utvecklingsområden (en annan benämning på särskilt utsatta områden) för år 2020–2030 som gäller för Förvaltnings AB Framtiden och samtliga dotterbolag i koncernen.⁴⁵ I och med detta breddade sociala ansvar som bostadsbolagen fått ligger det ännu tydligare även i deras intresse att områdena är trygga. Utöver allaktivitetshusens potential att tillgängliggöra fler lokaler och utöka det demokratiska inflytandet kan de också utgöra en mötesplats och hjälpa till att bidra till en meningsfull fritid för lokalbefolkningen. Detta bedöms vara viktiga delar i den sociala hållbarheten.

⁴⁴ IOP står för idéburet offentligt partnerskap och är ett avtal som kan tecknas mellan den offentliga sektorn och en eller flera idéburna organisationer, i det fall varken ett traditionellt föreningsbidrag eller upphandling ses som en lämplig form.

⁴⁵ Framtiden. Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020-2030. Göteborgs Stad, 2020. [Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020-2030 \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/ramverk/planering/utvecklingsomraden/2020-2030)

De kommunala bostadsbolagen inom Framtidenkoncernen bedriver idag ett flertal projekt som mer eller mindre liknar allaktivitetshus. Det handlar både om större och mindre mötesplatser för såväl deras hyresgäster som andra boende i området. Några exempel som tidigare nämnts är det befintliga aktivitetshuset i Hammarkullen och det tillkommande aktivitetshuset i Rannebergen som drivs av Bostadsbolaget i samarbete med socialförvaltningen Nordost. Under intervjuerna med bostadsbolag i samband med denna kartläggning har det i flera distrikt bland olika bostadsbolag uttryckts intresse av att fortsätta samarbeten med kommunens förvaltningar i form av aktivitetshus eller liknande. Bostadsbolaget i Biskopsgården har redan idag planer på att etablera en mötesplats på markplan i ett bostadshus vid Friskväderstorget och ser positivt på möjligheten att kommunen kan stå som huvudman för mötesplatsen medan bostadsbolagen står för lokaler. Även hos Familjebostäder i Bergsjön har olika lokaler förvärvats i syfte att skapa nya mötesplatser och aktivitetshus, bland annat det tidigare biblioteket i Bergsjöns centrum som är 1 000 kvadratmeter stort. Familjebostäder ser positivt på möjligheten att samverka, i form av att exempelvis en förvaltning bemannar lokalerna samtidigt som bostadsbolagen står för lokalerna. Familjebostäder ser här socialförvaltningen Nordost som en naturlig samarbetspartner.

De lokala bostadsbolagen bedöms ha värdefulla erfarenheter som är relevanta för etableringen av ett allaktivitetshus i ett visst område. Bostadsbolagen har en god lokalförankring då de arbetar uppdelat i olika distrikt. De bedöms även ha en god kännedom kring tillgängliga lokaler i respektive bostadsområde och var en mötesplats lämpligast placeras. En risk i samverkan med bostadsbolagen är skillnaden i vision och syfte då de ingår i en fastighetskoncern. Deras huvudsakliga syfte är i grunden att utveckla och erbjuda bostäder till stadens invånare. Utöver detta arbetar de även med trygghetsfrågor och service för hyresgästerna. I samtal med ett av bostadsbolagen lyfter de fram att utvecklandet av mötesplatser främst sker till följd av det utökade sociala ansvaret som tillkommit på uppdrag från Göteborgs Stad. Detta innebär att varaktigheten av bostadsbolagens mötesplatser är oviss och de kan komma att omvandlas till lägenheter i framtiden om de politiska prioriteringarna förändras.

4.3 Nybyggnation av lokaler

En annan möjlighet till genomförande av allaktivitetshus är genom nybyggnation. Då det i uppdragets motivering framgår att lösningar inom det befintliga lokalbeståndet ska utredas i första hand så redovisas lösningen enbart på ett översiktligt sätt.

En fördel i nybyggnation är att det går att skapa flexibla lokaler som passar verksamheten. I det fall exempelvis ett medborgarkontor eller café ska samlokaliseras i lokalerna går det att tillgodose behov kring planlösning och liknande från början. Det är också möjligt att skapa en attraktiv och tillgänglig lokal som är anpassad efter behov och önskemål från

lokalbefolkningen. En nybyggd lokal kan i vissa fall ha en större dragningskraft vilket kan vara positivt som del i marknadsföringen av verksamheten.

Nybyggnation innebär samtidigt en betydligt mer tids- och resurskrävande lösning med många led och aktörer som behöver involveras i processen. Det kan komma att ta många år innan verksamheten är i drift. I många områden är också de praktiska möjligheterna till nybyggnation begränsade till följd av den befintliga bebyggelsen.

4.4 Driftsansvar

I frågan om driftansvar för ett allaktivitetshus i Göteborg blir syftet med verksamheten central. Avsaknaden av en tydlig syftesformulering tillåter respektive förvaltning att tolka begreppet allaktivitetshus utifrån eget reglemente och uppdrag. Detta behöver i sig inte vara negativt men en möjlig konsekvens blir att ansvarig förvaltning i för stor utsträckning präglar allaktivitetshusets utformande. Innan en tydlig syftesformulering och definition finns på plats blir det även svårare att utifrån uppdrag och ansvarsområde föreslå vilken förvaltning som bäst lämpar sig för ett driftansvar.

Ett allaktivitetshus förväntas tillgodose ett samlat behov hos befolkningen i ett specifikt geografiskt område. Eftersom det handlar om befolkningens övergripande behov blir frågan gränsöverskridande i förhållande till nämndernas ansvarsområden. Detta blir särskilt tydligt i den stora variation av behov som lyfts fram av olika förvaltningar och kommunala bolag. Att etablera ett allaktivitetshus kan dock inte förväntas innebära en universallösning som täcker alla behov som kan finnas i ett område samtidigt. Medan ett allaktivitetshus kan vara en passande verksamhet i vissa områden kan det finnas andra områden där exempelvis etablering av en traditionell idrottshall är mer lämpad.

I avsnitten nedan diskuteras kulturförvaltningens bedömning av för- och nackdelar med att driftansvaret för eventuella allaktivitetshus tillfaller socialnämnderna, kulturnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, grundskolenämnden samt de kommunala bostadsbolagen. Frågan om samverkan via IOP-avtal behandlas också. Värt att notera är att ansvarsfrågan och de olika alternativ till driftsformer som diskuteras inte har förankrats eller stämts av med de övriga förvaltningarna, detta då utredningens fokus och det huvudsakliga uppdraget handlat om att ta fram en behovskartläggning. Nedanstående diskussion kan snarare ses som ett kunskapsunderlag och ett samlat resonemang om hur konceptet allaktivitetshus överensstämmer med uppdragen hos stadskoncernens olika verksamheter samt vilka konsekvenser olika val av driftsansvariga kan komma att medföra.

4.4.1 Socialnämnderna

Innan omorganiseringen vid årsskiftet 2020/2021, då Göteborgs Stads stadsdelsnämnder lades ned, hade ansvaret för allaktivitetshus på ett naturligt sätt kunnat tillfalla stadsdelsnämnderna. Detta eftersom de hade det ”yttersta ansvaret för befolkningen” i respektive stadsdel och en god lokalkännedom. Idag har stadsdelsnämndernas tidigare ansvarsområden delats upp på de nya socialnämnderna samt flertalet andra nämnder. Det yttersta befolkningsansvaret kan således beskrivas som utspritt inom Göteborgs Stad.

Då det i nuläget finns fyra socialnämnder som fortsatt är organiserade utifrån geografiska områden kvarstår här den lokala förankringen. Resterande nämnder i staden organiseras stadsövergripande utifrån verksamhetsområden, vilket gör socialnämndernas geografiska inriktning unik. Ett allaktivitetshus går även i linje med socialförvaltningarnas uppdrag och arbete inom folkhälsa, fritidsverksamhet och trygghetsfrågor samt deras mål om att erbjuda aktiviteter och mötesplatser som ger barn och unga en betydelsefull fritid. Socialförvaltningarna arbetar aktivt med utmaningar som präglar många utsatta områden i staden, i fråga om exempelvis arbetslöshet, social utsatthet och isolering, kriminalitet samt segregation. De har också en god kontakt med det lokala civilsamhället, vilket skapar förutsättningar att lyfta och utveckla gräsrotsinitiativ.

Både det befintliga aktivitetshuset i Hammarkullen och det tillkommande aktivitetshuset i Rannebergen drivs av socialförvaltningen Nordost i samarbete med Bostadsbolaget. De utgör exempel på en form av allaktivitetshus som socialförvaltningarna redan idag driver. Med socialnämnderna som driftsansvariga finns möjlighet att utveckla det pågående arbetet och bygga vidare på befintlig kunskap i stället för att en annan nämnd börjar om från början. Flera av bostadsbolagen ser positivt på nya liknande samarbeten som aktivitetshusen, där Göteborgs Stad står som huvudman med bostadsbolagen som samverkanspart.

Fördelen med socialnämnderna som huvudman blir att de inte är inriktade på en viss verksamhet eller en viss målgrupp såsom andra nämnder. De har därmed goda förutsättningar att bidra med ett helhetstänk och skapa en mer öppen och mångfacetterad mötesplats. Om allaktivitetshusens främsta syfte handlar om att tillgodose mötesplatser utan en specifik målgrupp samt bidra till en ökad trygghet i området och förbättrad folkhälsa ses socialnämnderna som en lämplig driftsansvarig.

4.4.2 Idrotts- och föreningsnämnden och kulturnämnden

Med hänsyn till att kulturutövande och idrottande väntas vara vanligt förekommande aktiviteter i ett allaktivitetshus är det naturligt att överväga idrotts- och föreningsnämnden eller kulturnämnden som driftansvariga. I och med att kulturnämnden tilldelades uppdraget att kartlägga behovet av allaktivitetshus signalerar kommunfullmäktige att kulturnämnden kan vara

lämplig att ansvara för insatsen. Denna uppfattning stärks i och med Göteborgs Stads nya budget för 2023 där kulturnämnden uppdrogs att i samverkan med Higab påbörja planerandet av ett kulturhus och allaktivitetsarena i Biskopsgården.

Fördelen med idrotts- och föreningsnämnden såväl som kulturnämnden som driftansvarig är att förvaltningarna erbjuder en del av den spetskompetens som kan gynna ett allaktivitetshus utifrån verksamhetsfrågorna. Inom ramen för respektive verksamhetsinriktning arbetar båda förvaltningarna mot samtliga målgrupper i staden. De har även en god kontakt med civilsamhället och privata aktörer inom sina områden. I exemplet Regnbågshuset var föreningar och externa engagemang avgörande för uppstarten och utformandet av den nya verksamheten. På samma sätt bedöms det både hos idrotts- och föreningsförvaltningen och kulturförvaltningen finnas förutsättningar att generera engagemang från relevanta föreningar inom verksamhetsområdena.

Båda dessa nämnder har ett stort utbud av lokaler i sitt bestånd som idag nyttjas för diverse idrottande och kulturutövande. Här finns dock en viktig distinktion då idrotts- och föreningsnämnden är en investerande nämnd, som därmed har andra organisatoriska och ekonomiska förutsättningar att förvalta lokaler än kulturnämnden. Detta speglas också i ändamålsbeskrivningarna i respektive nämnds reglemente. I kulturnämndens reglemente klarläggs nämndens verksamhetsområde och uppgifter. Här ligger fokus på den verksamhet som ska bedrivas. I motsvarande avsnitt i idrotts- och föreningsnämndens reglemente finns utöver motsvarande skrivningar om verksamhet även ett tydligt ansvar kopplat till förvaltandet, utvecklandet och upplåtandet av nämndens anläggningar.

Som nämnts i föregående avsnitt om samnyttjande finns alternativet att öppna upp befintliga verksamhetslokaler, såsom exempelvis kulturhus och idrottshallar. Här finns erfaren personal och lokalerna är ändamålsanpassade efter sina respektive verksamheter. Det finns dock en risk att allaktivitetshuset kan uppfattas konkurrerande med ordinarie programverksamhet och det kan komma att vara otydligt för besökaren vad allaktivitetshuset innebär i relation till respektive kultur- och idrottsverksamhet. Med såväl idrotts- och föreningsförvaltningen som kulturförvaltningen som driftansvarig uppstår också risken att förvaltningen i hög grad präglar allaktivitetshusets utformande. I fallet med Sjumilahallen, som drivs av idrotts- och föreningsförvaltningen, fanns en ambition om att etablera ett allaktivitetshus, men verksamheten kom att bli mer av en idrottshall. Även med kulturförvaltningen som driftansvarig finns risken att ett allaktivitetshus färgas av förvaltningens huvudsakliga verksamhet. Syftet och definitionen av ett allaktivitetshus måste i sådana fall tydligt särskiljas från exempelvis kulturhus och bibliotek.

I definitionen av allaktivitetshus betonas det offentliga roll som juridisk ansvarig men samtidigt helt eller delvis frikopplad från verksamhetens

innehåll. I linje med denna definition kan allaktivitetshus relateras till idrotts- och föreningsförvaltningens lokalförmedlingstjänst. Förvaltningen ansvarar för uthyrning av kommunens lokaler till förenings- och kulturlivet. Lokalförmedlingens kriterier kring vem som får hyra lokaler via denna tjänst går dock inte i linje med syftet om låga trösklar för deltagande. Lokaler hyrs endast ut till befintliga föreningar under minst ett år eller tills vidare. Detta begränsar privatpersoners tillgänglighet samt skapandet av spontana och föränderliga mötesplatser.

Ett möjligt handlingsalternativ är att skapa ett större ”allaktivitetstänk” i befintliga verksamheter, genom att öppna upp för fler deltagarinitiativ och fler möjliga aktiviteter under åtminstone vissa tider och vissa dagar. Det är ett mer varsamt förslag som förvisso inte skapar fler mötesplatser men som ökar på medborgarinflytandet och har potential att möta behov som idag inte tillgodoses i relation till befintlig programverksamhet på kulturhusen och idrottshallarna.

4.4.3 Nämnden för demokrati och medborgarservice

Demokrati och medborgarservice har ett brett uppdrag kopplat till medborgarservice, rådgivning och överförmyndarverksamhet. De arbetar mot samtliga som bor, besöker och verkar i Göteborg. Förvaltningen är många gånger invånarnas första ingång till vägledning och information om kommunens tjänster och verksamheter. Här spelar medborgarkontoren en viktig roll och deras utspridda lokalisering bidrar till att distansen mellan kommunen och invånare minskar. Utöver att få information om kommunens verksamheter kan invånare bland annat ta del av aktiviteter som läxhjälp och språkcafé på medborgarkontoren.

Enligt nämndens reglemente ansvarar de för att skapa förutsättningar för invånarnas demokratiska delaktighet och inflytande i samskapande med nämnder och andra aktörer. Dessutom arbetar förvaltningen med att upprätthålla och utveckla lokala nav för stärkandet av lokal demokrati och deltagande. Till följd av förvaltningens erfarenhet av en mångsidig och föränderlig service till invånarna samt deras lokalkännedom bedöms de som ett möjligt alternativ som driftansvariga. Deras breda uppdrag dockar an väl med det lokalt förankrade och verksamhetsöverskridande koncept som allaktivitetshusen syftar till att skapa.

Förvaltningens nystartade Regnbågshuset är en god källa för erfarenhetsutbyte. I samtal med projektansvarig för Regnbågshuset har både utmaningar under processen och välfungerande arbetssätt lyfts fram. Dessa erfarenheter och lärdomar är viktiga att ha med sig i utformandet av framtida allaktivitetshus. Vare sig det är som driftansvarig eller som samverkanspartner blir det viktigt att involvera förvaltningen för att lära av processen kring Regnbågshuset.

4.4.4 Grundskolenämnden

I det fall allaktivitetshus etableras som en verksamhet inom ramen av Skola som arena finns det anledning att överväga grundskolenämnden som möjlig driftsansvarig. Bland fördelar ingår att nämnden och förvaltningen har ett befintligt och inrättat koncept att arbeta vidare med. Verksamheten kan också anpassas utifrån de förutsättningar som råder på respektive skola som kan komma att bli aktuell att inhysa ett allaktivitetshus. Här finns ett redan etablerat samarbete mellan grundskoleförvaltningen med föreningar i området och en god kännedom om lokalbefolkningen.

En nackdel i att ha grundskolenämnden som driftsansvarig handlar om att det finns en tydlig målgrupp för deras verksamheter, nämligen barn och ungdomar i grundskoleålder. Allaktivitetshusen syftar till att bjuda in en bredare målgrupp än så till sin verksamhet. Även om det inte är uteslutet att grundskolenämnden kan bredda sin målgrupp, inte minst när det gäller exempelvis vårdnadshavare till barn och elever, kan det vara svårt att komma ifrån nämndens huvudsakliga grunduppdrag. Precis som risken att kulturnämnden eller idrotts- och föreningsnämnen skulle kunna komma att prägla allaktivitetshusen utifrån sin huvudverksamhet finns också risk att grundskolenämnden kommer att prägla allaktivitetshusen genom ett större fokus på barn och unga. Huruvida det är en nackdel eller inte beror på hur allaktivitetshusen ämnas att användas och om det är just barn och unga som verksamheten särskilt vill rikta in sig på.

4.4.5 Kommunala bostadsbolag

Idag finns vissa lokaler för gemensamt bruk som drivs av kommunala bostadsbolag på egen hand. Framtidenkoncernens tillkomna ansvar för social hållbarhet och den framtagna strategin för utvecklingsområden går i linje med utvecklandet av allaktivitetshus som ett sätt att öka tryggheten och skapa en mer meningsfull fritid för lokalbefolkningen (se även avsnitt 4.2). De kommunala bostadsbolagen är de största fastighetsägarna i många av Göteborgs socioekonomiskt utsatta områden, vilket blir relevant om ett allaktivitetshus ska komma att placeras där. Utöver det allmängiltigt positiva i att ett lokalsamhälle blir mer socialt hållbart går insatsen också i bostadsbolagens egna intressen att säkerställa att deras hyresgäster trivs och vill bo i sina bostadsområden.

En nackdel i att låta bostadsbolagen ha ansvaret på egen hand är att deras verksamheters huvudsyfte är att utveckla och erbjuda bostäder. Här blir alltså långsiktigheten i insatsen mer osäker då etablerande av allaktivitetshus inte kan betraktas vara del av verksamhetens kärnmodell. I det fall ett lokalt bostadsbolag står som huvudman för en verksamhet, snarare än staden, kan det också skapa en osäkerhet hos målgruppen om huruvida verksamheten är till för alla eller bara för hyresgäster hos det aktuella bostadsbolaget.

4.4.6 IOP-avtal

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är ett avtal som ingås mellan en eller flera idéburna organisationer och den offentliga sektorn. Det bör främst användas om Göteborgs Stad och den eller de organisationer som är intresserade av samarbete ser att ingen av dem självständigt löser utmaningen det handlar om.⁴⁶ En möjlighet är att en lokal förening får uppdraget att samordna drift och aktiviteter i ett allaktivitetshus medan staden bidrar till verksamheten på andra sätt. För att IOP ska fungera på ett ändamålsenligt sätt krävs en välfungerande dialog, en samsyn kring mål och målgrupp, en gemensam styrning av syfte och mål, att varje part ansvarar för sina verksamheter som är del av partnerskapet och en samfinansiering där både material och immateriella resurser räknas. I områden med ett starkt civilsamhälle som aktivt driver frågan om fler mötesplatser bedöms det finnas bättre förutsättningar för ett sådant upplägg.

I avtalet som tecknas behöver det finnas tydliga angivelser om exempelvis hur samarbetet ska fungera, vilka resurser respektive part ska bidra med, hur länge avtalet gäller och hur tvistefrågor ska lösas. En nackdel med IOP handlar om att stadens kontroll över verksamheten till viss del försvinner. Att en förening ansvarar för drift kan vara såväl positivt som negativt från invånarens perspektiv, bland annat beroende på lokalbefolkningens inställning till föreningen i fråga. Här är det viktigt att samarbeta med föreningar med breda anslag och högt förtroende i lokalsamhället. Eftersom det kan vara andra föreningar som kommer att verka i allaktivitetshuset är det viktigt att det finns en hög tillit så att inte föreningen med ett IOP upplevs särbehandlad och får fördelar utifrån sin roll. Att teckna ett IOP-avtal som avser delar av verksamheten utan att det handlar om hela driften är också en möjlighet, i form av exempelvis caféverksamhet. Även om ett IOP-avtal ingås behöver det finnas en nämnd som ansvarar för verksamheten och avtalet för stadens räkning.

5 Slutsatser

Under de genomförda intervjuerna har ett särskilt stort behov av mötesplatser eller annan samhällsservice pekats ut i flera områden i staden. Dessa områden har lyfts fram till följd av en socioekonomisk utsatthet, risk för låg folkhälsa eller till följd av en brist på generella insatser från staden. I Kallebäck är utbudet av samhällsservice i princip obefintligt. Behovet av mötesplatser, hälsofrämjande insatser och generell samhällsservice möts inte. Däremot betraktas området inte vara socioekonomiskt utsatt och den generella folkhälsan är i linje med resten av staden.

⁴⁶ Göteborgs Stad. Idéburet offentligt partnerskap (IOP). [Idéburet offentligt partnerskap \(IOP\) - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://www.goteborg.se/om-goteborg/utveckling-och-forskning/ideburet-offentligt-partnerskap-iop)

Brunnsbo, Tynnered, Rannebergen, Hjällbo och Kortedala är områden med en förhållandevis hög andel socioekonomisk utsatthet jämfört med resten av staden. Gemensamt för dessa fem områden är att det finns en brist på samhällsservice, mötesplatser och fritidsverksamheter samt en upplevd otrygghet. I Tynnered och Rannebergen finns idag enstaka projekt men behovet bedöms ändå vara stort. Kortedala visar inte på en lika stark socioekonomisk utsatthet som övriga områden men boende i området har uttryckt ett stort behov av fler insatser och mötesplatser. Den samlade bedömningen blir således att det finns ett stort behov av olika typer av mötesplatser och samhällsservice i dessa områden som inte möts idag, där allaktivitetshus eller andra insatser skulle kunna vara ett sätt att möta en del av behoven.

Även Biskopsgården, Frölunda torg och Bergsjön pekas ut som socioekonomiskt utsatta områden med ett stort behov av mötesplatser och samhällsservice. I dessa områden upplevs staden dock finnas på plats med mötesplatser och projekt som främjar invånarnas sysselsättning, fritid och folkhälsa. I viss mån möts således boendes behov. I Biskopsgården är efterfrågan fortsatt stor, inte minst eftersom boende i området visat en ovilja till att lämna sina närområden. Hur behoven bör mötas skiljer sig mellan områdena, främst med hänsyn till utbudet av lokaler. I nordöstra Göteborg är behovet av lokaler inte lika stort men här behöver föreningar mobiliseras och lotsas till befintliga utrymmen. I Sydväst däremot finns ett starkt engagemang från lokalbefolkningen och föreningar men i brist på lokaler rinner dessa ofta ut i sanden.

En återkommande svårighet under utredningens gång har handlat om allaktivitetshusens flytande definition och syfte. Begreppet har ingen tydlig och allmänt vedertagen definition, vilket lett till att olika tolkningar av allaktivitetshus har formats under de genomförda intervjuerna. För att kunna särskilja vad ett allaktivitetshus innebär i relation till befintliga verksamheter i staden behöver en definition och en syftesformulering tas fram. Detta kan i sin tur tydliggöra visionen för verksamheten och hur arbetet framåt bör fortgå.

Det är möjligt att föreställa sig olika upplägg på allaktivitetshus. Huruvida staden tar ett steg tillbaka i programverksamheten eller är en aktiv medskapare av aktiviteter har inverkan på utfallet. Ett upplägg där allaktivitetshuset i princip utgör en lokaluthyrningstjänst till föreningar, grupper eller privatpersoner behöver övervägas i relation till stadens befintliga hyresmodell för kultur- och föreningslivet. Om allaktivitetshusets lokaler är gratis att nyttja kan det innebära en konkurrens mellan föreningar gällande vilka som har tillgång till lokaler som kostar pengar respektive är gratis. I det fall staden tar betalt för uthyrning av lokaler behöver även det gå i samklang med befintlig hyresmodell, men kan då innebära en högre tröskel för deltagande. Om staden däremot har en tydligare roll i medskapandet av aktiviteter behöver det ställas i relation till annan verksamhet som staden idag arrangerar och vilket syfte dessa nya aktiviteter ämnar uppnå. I så fall går allaktivitetshuset även längre ifrån

ambitionen om en deltagardriven mötesplats. Här finns dock möjligheter att hitta en balans där staden är en aktiv och närvarande part men där det samtidigt finns en hög grad av inflytande från allaktivitetshusets besökare. I synnerhet i uppstartsfasen innan verksamheten i allaktivitetshuset har kommit i gång kan det finnas god anledning att låta staden ta en större plats, i enlighet med erfarenheterna från Regnbågshuset.

I de intervjuer som har genomförts med förvaltningar och bostadsbolag har många behov och perspektiv lyfts fram. Ett av de mest återkommande medskicken handlar om behovet av sammanhållande personal i allaktivitetshuset, det vill säga att det finns minst en koordinator eller samordnare för verksamheten. De ska ha relevant erfarenhet, ett gott bemötande och säkerställa att föreningar och privatpersoner får en jämlik tillgång till verksamhetens resurser. I områden där det finns språksvårigheter är det fördelaktigt om personalen kan flera språk och som representant för staden har möjlighet att hänvisa besökare vidare i andra frågor som kan dyka upp. Därtill bör personalen ha kompetens inom tillgänglighet för att kunna ta emot och lotsa in personer med olika funktionsvariationer. Vidare understryker många förvaltningar behovet av tillräckliga ekonomiska anslag som säkerställer en hållbar drift över tid. Detta blir en del i det förtroendeskapande arbetet, då det behöver finnas en tydlig politisk prioritering och långsiktighet i insatserna. Att inte budgetera för tillräckliga personella resurser innebär en risk att verksamhet i allaktivitetshuset inte kan etableras, vilket i sin tur riskerar att leda till tomma lokaler.

Slutligen lyfts behovet av att lokalerna i fråga är flexibla och därmed kan nyttjas på olika sätt utifrån invånarnas efterfrågan. Även om en och samma lokal inte kommer kunna nyttjas på ett oändligt antal sätt finns mer eller mindre flexibla lokaler. Ett allaktivitetshus med alltför stora begränsningar kring hur lokalerna kan nyttjas kommer inte kunna motsvara förväntningarna om att lokalbefolkningen kan ha inflytande i vilka typer av aktiviteter som kan anordnas där. Även detta kan komma att bli tillitskadande om allaktivitetshuset inte motsvarar invånarnas bild av hur lokalerna kan användas.

Då allaktivitetshusen förväntas arbeta mot en bred målgrupp och inte ha en särskild verksamhetsinriktning blir det aktuellt att involvera flera förvaltningar i arbetets planering och upplägg. Olika förvaltningar har spetskompetens inom sina respektive verksamheter eller arbetar mot specifika målgrupper. Att ta vara på denna kompetens är viktigt för att locka en bred målgrupp och kunna tillgodose olika typer av behov. Oavsett vem som blir driftansvarig blir det därför viktigt att inhämta perspektiv från olika förvaltningar.

Flera förvaltningar har också erfarenheter av liknande projekt, till exempel i form av befintliga aktivitetshus och Skola som arena. Här är det viktigt att ta vara på de lärdomar de fått i syfte att undvika fallgropar. Då olika förvaltningar har olika ansvar och tolkar frågeställningar utifrån eget reglemente kan såväl civilsamhället som invånare ha svårigheter att

orientera sig när det gäller kontakt med staden i olika frågor. I relation till allaktivitetshus, en möjlig tillkommande verksamhet som på många sätt är gränsöverskridande till sin natur, vore det därför positivt om staden utvecklar arbetssätt för samverkan som förenklar utifrån ett invånar- och föreningsperspektiv.

Då allaktivitetshus syftar till att vara en deltagardriven och självorganiserad verksamhet, där staden främst har en möjliggörande roll, behöver det finnas ett starkt och vitalt föreningsliv i området det etableras. Om det inte finns ett civilsamhälle som möter upp och engagerar sig finns en risk att verksamheten inte kommer att nyttjas på det sätt som staden hade önskat. Det är därför viktigt att undersöka civilsamhällets ställning i de områden som pekas ut som aktuella för allaktivitetshus i ett fortsatt arbete. Kopplat till detta kan det också i det fortsatta arbetet finnas behov av att utreda anpassning av föreningsstöd, något som skulle kunna möjliggöra för föreningar att ansöka om stöd för att genomföra aktiviteter och program i ett allaktivitetshus.

I det fortsatta arbetet kan relationen till studieförbund undersökas vidare vid en eventuell etablering av allaktivitetshusen. I ett allaktivitetshus finns möjlighet att erbjuda lokaler till exempelvis studieförbundens cirkelverksamhet. Här pågår redan en självorganisering via studiecirklar, där det finns en etablerad ersättningsmodell som deltagare kan använda för att finansiera verksamheten. Studieförbunden möjliggör också för oorganiserade grupper och individer att genomföra aktiviteter inom ramen för cirkelverksamhet.

För att tillgodose invånarnas behov med relevant kompetens bör ansvaret ligga hos en nämnd vars uppdrag och kunskap i största möjliga mån går i linje med allaktivitetshusens syfte. Huruvida allaktivitetshusen framför allt syftar till att främja folkhälsa, delaktighet och inflytande, trygghet, social isolering eller utsatthet, samhällsservice, meningsfull fritid, kulturutövande eller idrottsutövande har påverkan på vilken nämnd som har bäst förutsättningar att ta sig an uppdraget. Det ses som en fördel att allaktivitetshusen kan utvecklas organiskt och nära invånarna, med utgångspunkt i de lokala behoven och önskemålen. Det bedöms också fördelaktigt att så långt det är möjligt bygga på och utveckla påbörjat arbete snarare än att skapa nya initiativ frånkopplat befintliga verksamheter. Eftersom flera av de intervjuade bostadsbolagen har visat intresse av att samarbeta och även har ett uppdrag som går i linje med insatsen ses det också som en fördel att involvera dessa i arbetet, till exempel i liknande form som samarbetet mellan socialförvaltningen Nordost och Familjebostäder i fråga om aktivitetshuset i Hammarkullen.

Ifall staden går vidare med utvecklandet av allaktivitetshus bör definitionen och syftet preciseras, inte minst för att kunna särskilja dem från andra verksamheter. Ett otydligt syfte riskerar att skapa osäkerhet såväl initialt som på lång sikt. Beslut om driftsansvar behöver också fastställas, något som kan komma att prägla allaktivitetshusens utformande med utgångspunkt i organisation, kunskap och tidigare erfarenheter. Vidare

behöver geografiska områden där ett allaktivitetshus skulle kunna etableras pekas ut, detta för att kunna göra en djupare kartläggning av vilka lokala behov och förutsättningar som finns i de områdena. Olika upplägg för genomförande och olika typer av lokaler kan komma att vara mest lämpliga i olika områden. I samband med detta bör också angränsande verksamheter med liknande uppdrag identifieras för att säkerställa att kommunen inte initierar och omedvetet konkurrerar ut befintliga verksamheter. När de geografiska områdena fastställts behöver lokalbefolkningen och civilsamhället involveras för att säkerställa en förankring och hållbarhet i insatsen. Efter övervägande av dessa frågor kan allaktivitetshus komma att bli en generationsöverskridande mötesplats med låga trösklar och högt invånarinflytande som möter behoven av såväl fler lokaler att verka i som en meningsfull fritid för lokalbefolkningen.

Källförteckning

Rapporter

Göteborgs Stad. *Göteborgs Stads plan för en jämlik stad 2019-2022*. 2021. [Göteborgs Stads plan för en jämlik stad 2019-2022 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/plan-for-en-jamlik-stad-2019-2022). (Hämtad 2023-01-09).

Göteborgs Stad. *Översiktsplan för Göteborg*. 2022. [Översiktsplan för Göteborg \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/oversiktsplan-for-goteborg). (Hämtad 2023-01-10).

Socialförvaltningen Centrum. Göteborgs Stad. *Behovsanalys av livsvillkor och hälsa 2022, stadsområde Centrum*. Göteborgs Stad, 2022.

Socialförvaltningen Hisingen. *Behovsanalys Hisingen 2022*. Göteborgs Stad, 2022.

Socialförvaltningen Nordost. *Behovsanalys folkhälsa, FCA och Hälsoteken i Nordost*. Göteborgs Stad, 2022.

Socialförvaltningen Sydväst. *Befolkning och behov i sydväst utifrån ett folkhälsoperspektiv*. Göteborg, 2022.

Göteborgs Stad. *Lokalt utvecklingsprogram 2017 Västra Göteborg*.

Stadsledningskontoret. *Göteborgsbladet 2022 - områdesfakta*. Göteborgs Stad

Göteborgs Stad. *Fritidsvaneundersökning 2021*. 2021. [Fritidsvaneundersökning Göteborgs stad 2021 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/fritidsvaneundersokning-2021) (Hämtad 2023-01-10).

Destination Tynnered. *The Summer Space 2022*. 2022.

Göteborgs Stad. *Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020-2030*. 2020. [Framtidenkoncernens strategi för utvecklingsområden 2020-2030 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/framtidenkoncernens-strategi-for-utvecklingsomraden-2020-2030) (Hämtad 2023-01-10).

Webbsidor

Cyklopen. Om Cyklopen. *Cyklopen*. <https://cyklopen.se/detta-ar-cyklopen/om-huset/> (Hämtad 2023-01-09)

Göteborgs Stad. Idéburet offentligt partnerskap (IOP). Göteborgs Stad. [Idéburet offentligt partnerskap \(IOP\) - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/ideburet-offentligt-partnerskap-iop) (Hämtad 2023-01-10)

Göteborgs Stad. Lundbyskolan. *Göteborgs Stad*. <https://stadsutveckling.goteborg.se/projekt/hisingen/lundbyskolan/> (Hämtad 2023-01-09)

Göteborgs Stad. Om Regnbågshuset. Göteborgs Stad.

<https://goteborg.se/wps/myportal/enhetssida/regnbagshuset/om-regnbagshuset> (Hämtad 2023-01-09)

Göteborgs Stad. Skola som arena. Göteborgs Stad.

<https://goteborg.se/wps/myportal/enhetssida/skola-som-arena> (Hämtad 2023-01-09)

Göteborgs Stad. Utsatta områden – Polisens definition. *Göteborgs Stad*.

[Utsatta områden - Polisens definition - Statistik och analys - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/utsatta-omraden-polisens-definition-statistik-och-analys-goteborgs-stad). (Hämtad 2023-01-09)

Malmö stad. Om allaktivitetshusen. Malmö stad. 2022.

<https://malmo.se/Uppleva-och-gora/Fritidsaktiviteter/Motesplatser/Allaktivitetshusen/Om-allaktivitetshusen.html> (Hämtad 2023-01-09)

Sveriges Kommuner och Regioner. Allaktivitetshusen i Malmö rymmer oändliga sociala möjligheter. SKR. 2022.

<https://skr.se/skr/tjanster/larandeexempel/allalarandeexempel/allaktivitetshusenimalmorymmereoandligasocialamojligheter.60591.html> (Hämtad 2023-01-09)

Tegelbruket. Om Tegelbruket. Tegelbruket.

<https://www.tegelbruket.org/om-tegelbruket/> (Hämtad 2023-01-09)

Vårt Göteborg. Destination Tynnered vill skapa en mer attraktiv stadsdel.

Göteborgs Stad. 2022. [Destination Tynnered vill skapa en mer attraktiv stadsdel » Vårt Göteborg \(vartgoteborg.se\)](https://vartgoteborg.se/destination-tynnered-vill-skapa-en-mer-attraktiv-stadsdel) (Hämtad 2023-01-10)

Vårt Göteborg. Stora satsningar på skola, fritid och arbete för framtidens

Bergsjön. Göteborgs Stad. 2022. [Stora satsningar på skola, fritid och arbete för framtidens Bergsjön » Vårt Göteborg \(vartgoteborg.se\)](https://vartgoteborg.se/stora-satsningar-pa-skola-fritid-och-arbete-for-framtidens-bergsjon) (Hämtad 2023-01-10)

Kulturförvaltningen

Telefon: 031-365 00 00 (kontaktcenter)

E-post: kultur@kultur.goteborg.se

Motion av Daniel Bernmar (V) om att bygga fler allaktivitetshus

§ 27, 0568/21

Beslut

Enligt yrkande från D i kommunstyrelsen:

1. Kulturnämnden ges i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder kartlägga behov av allaktivitetshus.
2. Den av Daniel Bernmar väckta motionen anses i övrigt besvarad.

Tidigare behandling

Bordlagt den 28 oktober 2021, § 35 och den 25 november 2021, § 49.

Handling

2021 nr 204.

Yrkanden

Lillemor Williamsson (D), Daniel Bernmar (V), Martin Nilsson (MP), Stina Svensson (FI), Ann Catrine Fogelgren (L) och Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) yrkar bifall till förslaget från D i kommunstyrelsen.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att yrkandet från Lillemor Williamsson m fl har bifallits.

Reservation

Ledamöterna från SD reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Protokollsutdrag skickas till

Kulturnämnden
Idrotts- och föreningsnämnden
Socialnämnd Hisingen

Dag för justering

2021-12-15

Vid protokollet

Sekreterare

Lina Isaksson

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

Justerande

Åse-Lill Törnqvist